FORSVARET
For alt vi har. Og alt vi er.

ÅRGANG 73 - UTGAVE 2/2020 - HEIMEVERNSBLADET UTGIS AV KOMMUNIKASJONSSEKSJONEN I HEIMEVERNET

HEIMEVERNET

MED TRO PÅ HV

Neste år fyller Heimevernet 75 år. Marit Figenschau er blant den yngre generasjonen som er på vei inn i HV. Hun tar med seg historien inn i fremtiden.

SIDE 26

«Hele HV-Norge tok på seg uniformen»

SIDE 12

Brikkene i spillet

SIDE 22

HV-soldater i utenlandstjeneste

SIDE 38

FRA DEPOT TIL «NETTSHOPPING»

Nå testes det en ny løsning for bestilling og utlevering av PBU i tre HV-distrikter. Hvis resultatet viser forenkling og innsparing kan HV-soldatene i fremtiden bestille uniform og utrustning på nett.

TEKST OG FOTO: Rune Haarstad

– Jeg synes dette ser helt fantastisk ut. Du sparer jo masse tid. Nesten som du sitter og «nettshopper»! Du velger rett størrelse og greier, smiler nytilført soldat Mariell Thue, som var innom Møre og Fjordane heimevernsdistrikt 11 og testet ut løsningen. I fremtiden er det nettopp dette fysiske besøket hos Forsvaret som kan kuttes for mange.

Elementer i den nye logistikkløsningen ble testet i pilotgjennomføringen da Møre og Fjordane heimevernsdistrikt gjennomførte nytilføring og oppkledning av personell tidligere i høst. En viktig forskjell i piloten sammenlignet med hvordan det kan bli, er at mannskapene møter fysisk opp.

SPARER TID

Oppkledning av HV-soldater første gang de møter til tjeneste tar tid og ressurser. Tid som kunne vært brukt til trening og øving. Hvis man går for den nye løsningen slipper man utleveringer flere steder og mange ganger hvert år.

– Da slipper du jo både depotbesøk og mønstring, smiler Mariell Thue. – Du sparer sikkert litt tid også?

Ordningen går i korte trekk ut på at soldatene, etter at de har mottatt innkalling til tjeneste i Digipost, bestiller sitt utstyr på nett. Når bestillingen er registrert, pakkes og sendes utstyret fra lager hos Forsvarets strategiske partner WilNor Governmental Services (WGS). Soldaten mottar utstyret i posten i god tid før fremmøte til tjeneste i HV.

– Dette ble mye enklere, man slipper køen på depotet. Man bestiller på nett og på «en-to-tre» får du uniformen på trappa hjemme, oppsummerer Joachim Hjelle, som fikk et innblikk i løsningen på nytilføringen på Setnesmoen.

SENDES VIA DIGIPOST

Leverandør WGS benyttet piloten til å gjøre seg kjent med materiellet og de bistod med måltaking av soldater. Foruten ressurser fra Forsvarets logistikkorganisasjon (FLO) deltok HV, Cyberforsvaret og WGS.

Kommunikasjonen mellom FLO og HV-soldatene skal gå gjennom Altinn og Digipost. Testingen fortsetter etter evaluering av piloten på Setnesmoen.

Det er planlagt videre utprøving i Oslofjord heimevernsdistrikt 01 og Opplandske heimevernsdistrikt 05.

OPERATIV EFFEKT

– Det er viktig for oss å utvikle gode logistikkløsninger som effektiviserer våre prosesser, gjerne ved digitalisering, samtidig som løsningene er enklere og mer effektive for brukerne, påpeker Ronny Angeltvedt som er sjef FLO Forsyning.

Sjef HV-11 Knut Are Bakke ser også fordeler med løsningen.

– Med denne PBU-løsningen kan soldatene møte ferdig oppkledd til første trening. De kan også bytte uniformseffekter på nett før de møter til årlig trening. Da sparer man tid som kan brukes på stridsteknikk, skyting og det som skal til for at soldatene blir best mulig til å løse oppdrag, poengterer distriktssjefen.

– I tillegg er det positivt at løsningen gjør det enklere for soldatene også!

I januar skal FLO og HV gjøre en foreløpig evaluering av prosjektet som grunnlag for videre testing, før eventuell permanent innføring.

NETTBUTIKK:
Joachim Hjelle og Mariell Thue fikk se nærmere på Heimevernets «nettbutikk» og ser frem til å få uniformen rett hjem i posten.

VÅPEN:
Ordningen går i korte trekk ut på at soldatene, etter at de har mottatt innkalling til tjeneste (Digipost/Altinn), bestiller sitt utstyr på nett. Men våpen får Mariell Thue utdelt når hun møter opp til tjeneste.

Elisabeth Michelsen
Sjef Heimevernet

I skrivende stund fyller Heimevernet 74 år. En sprek 74-åring som er en både relevant og synlig beredskapsaktør i dagens samfunn. Det er den lokale tilknytningen til «heimtrakten», den lokale kunnskapen og det lokale engasjementet som gjør Heimevernet unikt. Nærheten og den lokale tilknytningen gir mulighet til å reagere raskt og til å være blant de første når noe skjer, enten Norge må vise sin militære beredskap, eller bistå sivile myndigheter. Heimevernssoldater har i 2020 løst mange oppdrag; for å støtte politiet, sikre våre allierte eller med annen støtte til sivilsamfunnet når det har vært behov. Over 25 000 heimevernssoldater har også fått trent til tross for pandemien, nettopp for å sikre at vi er klare når det trengs. Takk til alle som har bidratt i 2020!

Det er viktig at befolkningen kjenner til Heimevernet og forstår hvorfor noen relativt få er pekt på av storsamfunnet, for å forsvare alle andres rett til å leve fritt. Det er verdt å reflektere over hva som forventes av oss i Heimevernet og hvem vi heimevernssoldater er. Synet av norske soldater skal gi en følelse av trygghet, ikke bekymring. Derfor må vi være en del av normalsituasjonen i det norske samfunnet, og for å bidra til dette besluttet jeg å gjennomføre «uniform på jobben-dagen» i år. En dag der vi anerkjenner heimevernssoldaten, arbeidsgivernes bidrag og ikke minst får vist frem heimevernssoldaten som en del av samfunnet vårt. Synlighet og anerkjennelse er viktig. Jeg må bare si; for en suksess det ble og hvilke gode ambassadører dere soldater er for Heimevernet. For meg viser stolte heimevernssoldater frem det aller viktigste vi har, nemlig forsvarsvilje. Derfor en stor takk til alle som hadde anledning til å synliggjøre oss som et landsdekkende heimevern.

Sammen med dette nummeret av Heimevernsbladet finner dere vår strategi for utvikling av Heimevernet mot 2030. Skal Heimevernet være relevant i fremtiden, må vi være villig til å endre oss i takt med samfunnet forøvrig, men i utviklingen må Heimevernets egenart med lokale soldater og lokale nettverk bevares. Det er i egenarten vi har vår styrke og det er egenarten som fortsatt gjør Heimevernet til en meget relevant og troverdig nasjonal beredskapsorganisasjon. Jeg håper strategidokumentet vil danne grunnlag for felles retning og mange gode diskusjoner fremover. Hoveddrivkraften for endring og utvikling av Heimevernet ligger i Heimevernet selv. Det er sammen vi skal utvikle Heimevernet og strategien sendes derfor ut til alle.

Koronapandemien har nå herjet her i landet i over ni måneder. Alt tyder på at også i første halvdel av 2021 vil pandemien fortsatt påvirke oss både som sivile borgere og som heimevernssoldater. Smittevern og fokus på den lokale situasjonen vil fortsatt prege hverdagen, samtidig som vi følger nøye den positive vaksineutviklingen. Med de rammene som gjelder planlegger vi både trening, øving og kursvirksomhet i 2021, for å sikre HV som en fortsatt gripbar nasjonal beredskapsressurs.

Jeg vil benytte anledningen til å takke alle for innsatsen i 2020. Som sjef for landets sprekeste 74-åring ønsker jeg dere en riktig god jul og et godt nytt år, og ikke minst god lesing.

REDAKSJONEN
Ansvarlig redaktør:
Brigader Morten Eggen, NK/stabssjef HV
Redaktør:
Rådgiver Siv Iren Brænd

PRESSE OG INFORMASJON I HEIMEVERNET
Kommunikasjonssjef HV:
Oberstløytnant Per Gunnar Grosberghaugen
Fagleder kommunikasjon HV:
Rådgiver Stein Cato Nybakken
Combat media team 1:
Seniorkonsulent Tore Ellingsen
Spesialist Karoline Lillemo
Combat media team 2:
Kaptein Rune Haarstad
Spesialist Kristian Kapelrud
Combat media team 3:
Spesialist Jonny Karlsen
Presse- og informasjonsassistent:
Ledende flysoldat Helene Sofie Thorkildsen
Flysoldat Madeleine Skogstad
Flysoldat Sindre Gumø

Grafisk design:
Seniorkonsulent Tore Ellingsen

KONTAKT
Siv Iren Brænd
Telefon: 40028135
Epost: siv.brand@hvbladet.no

Heimevernsbladet
Postboks 393 Terningmoen
2403 Elverum
forsvaret.no/hv

TRYKK
07 MEDIA
Bladet ble sendt til trykk 11. desember 2020
OPPLAG
47100

FORSIDEN
Marit Figenschau (33) fra Storfjord kommune i Troms og Finnmark fylke forteller at den spesielle historien til hjembygda er en av grunnene til at hun har stor forsvarsvilje.
Foto: Kristian Berg

FØLG OSS PÅ
Facebook Instagram Twitter Youtube

INNHOLD

02 NYTT I HV
Nytt PBU-prosjekt testes ut
04 LEDER
Sjef Heimevernets ord
10 AKTUELT
Stort og smått fra HV-Norge
12 «UNIFORM PÅ JOBBEN-DAGEN»
Mange bar uniform 4. desember
20 12+7
Verneplikten
22 BRIKKEN I SPILLET
«Systemet Heimevernet»
26 PORTRETTET
Marit Figenschau
34 SKRÅBLIKK PÅ BY- OG BYGDESOLDATER
Humor
38 BIDRAR UTE
Utenlandstjeneste
42 JEGERTROPPENE
Heimevernets skole- og kompetansesenter
44 LESERBREV
Stolthet
46 SJEFSSERSJANTEN
Tillit på alle nivå
49 ØNSKET SEG TIL HV
Dykketjeneste
52 ET ANNERLEDES OPPDRAG
Grensekontroll
54 VAKT OG SIKRING
Pilotprosjekt i HV-08
58 BEVEGELIGE MÅL
Elektronisk målmateriell

UNIFORM PÅ JOBB

«Uniform på jobben-dagen» ble en stor suksess første året. Mange HV-soldater valgte å ta på seg uniformen på jobb, studiestedet eller hjemmekontoret.

BRIKKENE I SPILLET

Heimevernet er et «kjempesystem» med 40.000 soldater som styres av Heimevernets Territorielle Operasjonssenter.

POSITIV TIL HV-TJENESTE

– Det ligger en stolthet i det å kunne bidra. Det er også noe spesielt å ha på uniformen med det norske flagget på armen. Da blir man automatisk mer rakrygget, sier Marit Figenschau (33).

UTENLANDSTJENESTE

Flere av Heimevernets soldater har tjeneste-gjort i utlandet. Blant annet i Sør-Sudan, Kosovo, Afghanistan og Mali.

DYKKER I HEIMEVERNET

Ingeniørdykkerne til Hæren og dykkerne til Nord-Hålogaland heimevernsdistrikt 16 holder til i samme område og trener sammen. Dette gir gode muligheter for å utveksle erfaringer og lære av hverandre.

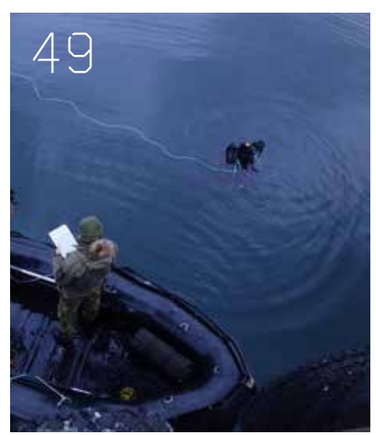

DRONER TIL HV

Nano-droner av typen Black Hornet 3 leveres nå til Heimevernet for testing i oppdragsløsning.

HEIMEVERNET: OVERALT – ALLTID

HV-01 har på grunn av covid-19-situasjonen i distriktet redusert flere treninger til befalstrening og møter. Aktiviteten som er gjennomført er viktig for å bevare og øke beredskap og operative evne. Slik at distriktet er en relevant og troverdig beredskapsaktør den dagen det er behov. Aktiviteten er gjennomført med gode smitteverntiltak. HV-01 har tett samvirke med totalforsvaret, og har i nåværende situasjon ikke hatt behov for bistand, men HV-01 er forberedt på nye oppdrag. HV-01 gjennomfører i 2021 grunnleggende og videregående lagførerkurs i mars og august. Alle områder skal omvæpnes til HK-416 i 2021 og 2022.

HV-02 har konvertert MG-skyttere til MINIMI-skyttere med bruk av instruktører og øvingsledelse fra områdestrukturen. Dette ga verdifull erfaring og økt kompetanse til flere områder. Kursperiode for nye lagførere og nestlagførere samt troppssersjanter er gjennomført på Haslemoen under trygge smitteverntiltak. HV-02 har også gjennomført en forenklet, men suksessfull nytilføring for å fylle opp for personell som ble avtakket i år. Distriktet deltok på øvelse «Polaris Gram» hvor det ble testet ulike utfordringer og scenarier inn mot en storby og hovedstad. Dette ga verdifulle innspill til videre utvikling av distriktet.

HV-03 har i løpet av en svært hektisk oktober måned gjennomført trening av åtte områder, hvor hensikt med treningen var å omskolere områdene til nytt håndvåpen HK-416. Det var et stort fokus på smittevern. Det ble i oktober også gjennomført en samling av distriktets liaisonoffiserer. I tillegg er det gjennomført et troppsførerkurs for nestlagførere, lagførere og troppssersjanter. Covid-19-situasjonen gjorde at distriktsøvelsen i november ble avlyst i samråd med lokale helsemyndigheter. Distriktstaben har deltatt på øvelse «Polaris Gram» med godt utbytte. I desember er det planlagt sjefsmøte for å gi områdesjefene føringer for 2021. Slik smittesituasjonen er nå, planlegges det ikke treninger i første kvartal 21.

HV-05 har også hatt en veldig spesiell høst, med treninger tilpasset smittesituasjonen for å kunne være den beredskapsaktøren HV-05 er forventet å være. I løpet av tre uker i oktober fikk distriktet trent cirka 1500 av mannskapene. Ny teknologi for å kunne hjelpe HV-soldaten i sin oppdragsløsning er testet ut og strukturen er tilført nytt materiell. Alt dette gjorde distriktet i stand til å reagere raskt når oppdraget om håndhevelsesbistand til politiet kom i november. HV-05 står i dag i oppdragsløsning på grensen til Sverige, for å forhindre importsmitte.

HV-08 har i løpet av to måneder hatt høy aktivitet, til tross for korona. Det ble arrangert to store grunnleggende lagførerkurs i september og trening av alle 27 HV-områder i løpet av oktober og november. Innsatsstyrkene har gjennomført to opptak for nytt personell og hatt egne treninger. Staben har deltatt på øvelse «Polaris Gram» sammen med deler av mobiliseringstillegget, i tillegg til alle daglige forvaltnings- og administrasjonsoppgaver, planarbeid og nytilføring av nytt HV-personell. HV-ungdommen har også gjennomført øvelse «Barfot/Høst». Oppstart av ny rekruttskole for vakt- og sikringspersonell i Vatneleiren har også gått meget bra, med svært godt motiverte soldater. De er nå i full gang med fagutdanning vakt & sikring, og vil bemanne vakta i Vatneleiren fra januar 2021.

HV-09s aktivitet har blitt preget av covid-19 og den økende smittesituasjonen på Vestlandet. Flere planlagte innsatsstyrke- og områdetreninger har blitt kansellert, og innsatsstyrken Bjørn West har måttet utsette nytilføring og opptak. I slutten av oktober besluttet sjef HV-09 å kansellere all planlagt øving og trening frem til nyttår. I løpet av 6000 tjenestegjørende dager siden mars har HV-09 ikke hatt ett eneste smittetilfelle. HV-09 har utover høsten prioritert arbeid med etablering av flere lokale lagre, oppsettingssteder og våpen- og ammunisjonslagre samt innføring av Amarok og nytt materiell. Operativ status, beredskap og reaksjonsevne i HV-09 er god, og fra 2021 kan HV-09 gjøre «plakaten på veggen» til en realitet.

HV-11 har i løpet av høsten gjennomført ett troppssersjantkurs og ett grunnleggende lagførerkurs. Innsatsstyrken fikk gjennomført trening i Hærens kamptreningssenter på Rena. Dette ga et meget godt treningsutbytte. Innstramming av smittevernbestemmelsene utover høsten førte til et noe redusert ambisjonsnivå for enkelte av områdetreningen samt at styrkestrukturen i distriktsstaben ikke fikk trent. Fra midten av januar skal HV-11 igjen være vertsavdeling for alliert vintertrening i Norge. I tillegg vil HV-11 fokusere på samarbeidet med totalforsvaret og revidering av planverk frem til påske. Deretter vil trening med egne avdelinger bli gjenopptatt, med hovedtyngden av aktiviteten lagt til høsten 2021.

HV-12 har gjennomført 14 befals- og områdetreninger fra oktober og frem til første del av november. Dette er kjernevirksomhet og en prioritert del av årets aktivitet. Det ble holdt kurs av nytt befal til områdestrukturen – også et viktig og prioritert område. Både troppssersjantkurs og grunnleggende lagførerkurs ble gjennomført på Værnes og i distriktets gode skyte- og øvingsfelt i Leksdalen. På grunn av økende smitte utover høsten ble det en ny runde med bistand til politiet på grenseovergangene til Sverige. På forholdsvis kort varsel rykket innsatsstyrke Rype ut med mannskaper – før områdestrukturen tok over jobben og holdt det gående frem mot jul. Det viser nok en gang at Heimevernet er en viktig ressurs.

HV-14 har hatt masse trenings- og kursaktivitet denne høsten. Over en periode på sju uker gjennomførte HV-14 totalt 14 områdetreninger, to grunnleggende lagførerkurs og én trening for innsatsstyrke Heron. Distriksstaben deltok på øvelse «Polaris Gram» med redusert styrketillegg. HV-14 har fått inn i overkant 400 nye heimevernssoldater med en lavere snittalder. I november foregikk det oppdragsløsning sammen med politiet på grensen mot Sverige. Samarbeidet mellom HV-14 og sivile beredskapsaktører har utviklet seg svært positivt gjennom krisen vi har stått i sammen. Fokuset fremover er å etablere best mulig forutsetninger for distriktets underavdelinger i 2021.

HV-16 har de siste månedene trent flere av områdene til tross for strenge smittetiltak. Oppmøtet har vært bra og forholdene tatt i betraktning ble det levert god kvalitet. Det er også gjennomført flere lagførerkurs. Fokuset på kompetanseheving og kurs vil fortsette inn i 2021. HV-soldater som ønsker å bli tatt i betraktning for kurs oppfordres til å ta kontakt med egen områdesjef. «Polaris Gram» 2020 er gjennomført der distriktet fikk svært godt utbytte. Planen for 2021 ser ut til å bli et godt øvingsår selv om både covid-19 og økonomi vil kunne påvirke handlingsrommet. Distriktet vil også i 2021 rekruttere soldater som ønsker å bli med i innsatsstyrkene, de som er interessert kan kontakte sjef for Claymore.

HV-17 har blitt preget av pandemien. På tross av det har de gjennomført en hel del kompetansehevende tiltak. Distriktet har hatt grunnleggende og videregående lagførerkurs, personell fra områdestrukturen har vært på kystmeldepostutdanning sammen med HV-16, sambandskurs for områdepersonell og førstegangstjeneste. Med unntak av 17208 Sør-Varanger ble fire planlagte områdetreninger kansellert på grunn av smittesituasjonen, samt at det kun ble befalstrening for innsatsstyrken. Ida & Lyra utdanner sin tredje kontingent med soldater i førstegangstjeneste som dimitterer i januar. HV-17 forbereder sjefsskifte 17. desember. Stein U. Høye takkes av etter vel gjennomført tjeneste med mer enn fem år som distriktssjef. HV-17 ønsker ny sjef Bernt N. Lockert velkommen og lykke til!

HVSKS har i likhet med resten av Norge vært rammet av pandemien i 2020. Utdanningsaktiviteten er redusert med 50 prosent i siste periode for å sikre gode smitteverntiltak. Fokuset har derfor vært prioritert mot troppsførere og mindre på fag. Innen utvikling og prosjekter har situasjonen vært relativt normal i høst, og det viktigste har vært distribusjon og implementering av nye kjøretøy og områdesamband. De fleste distrikter har mottatt sine respektive kjøretøy og de første har også mottatt nødvendig sambandsmateriell. Dette fortsetter utover i 2021. Avdeling for objektsikkerhet i Forsvaret (AOF) som ivaretar fagansvaret på vegne av sjef HVSKS, har prioritert utarbeidelse av fagplaner for utdanning av vaktpersonell, samt bistått i revidering av styrende dokumenter i samarbeid med fagmyndigheten. De har også støttet prioriterte objekteiere i utviklingen av sine sikkerhetssystemer.

Om lag sju av ti stridende soldater i dagens forsvar bærer HV-merket på armen

27 TRENINGER:
I løpet av oktober og november har HV-08 gjennomført intet mindre enn 27 områdetreninger. Noen av dem ble gjennomført i gamle Kverneland fabrikk.
Foto: Tore Ellingsen

GRENSEKONTROLL:
I november ble Heimevernet bedt om å bistå politiet med grensekontroll. Hos HV-05 var det innsatsstyrke Grebe som bidro de første dagene, før områdestrukturen tok over.
Foto: Tore Ellingsen

KURS I KYSTMELDEPOST

TEKST: Jonny Karlsen

Heimevernets skole- og kompetansesenter (HVSKS) gjennomførte nylig et kurs i kystmeldepost (KYP) for Nord-Hålogaland heimevernsdistrikt 16 og Finnmark heimevernsdistrikt 17.

Primæroppdraget til KYP er informasjonsinnhenting i indre farvann og kystområder. Dette gjennomføres i praksis ved kontinuerlig observasjon i et område som dokumenteres over tid. Kjernen i oppdraget er tidlig deteksjon og kartlegging av fartøysbevegelser.

Et sensorlag som for eksempel KYP opererer ofte i ytre perimeter av hovedstyrkens ansvarsområde. Økt avstand medfører som regel redusert støtte fra andre egne, og legger til grunn at laget i en høyere grad er selvgående. Å løse oppdrag av denne typen innenfor lagsrammen, krever mer av soldaten både psykisk og fysisk. Elevene fikk gjort seg noen erfaringer med dette i løpet av høstens kurs på Trondenes fort, hvor været vekslet mellom opphold og regn til minusgrader og snø.

Kurset er en balansert kombinasjon av teori og praksis, hvor ambisjonen er at fagkunnskapen i uke en gir gode inngangsverdier for å løse oppdrag i uke to. Etter endt kurs har elevene fått utdanning innen troppetypens oppdrag, organisasjon, materiell og stridsteknikker.

Kurset har som mål å gi tilstrekkelig faglig kompetanse slik at de ved egen avdeling er i stand til å gjennomføre oppdrag på en god måte.

SAMVIRKE MED F-35

TEKST: Madeleine Skogstad

Snart kan heimevernssoldater sende viktig informasjon til F-35 kampfly via en vanlig mobiltelefon.

I høst fikk sjef HV, generalmajor Elisabeth Michelsen, sende måldata til F-35 under en demonstrasjon i Rena leir sammen med Opplandske heimevernsdistrikt 05 (HV-05). Demonstrasjonen var en del av øvelsen Bold Quest i 2020.

– HV-soldaten har viktig lokalkunnskap som kan formidles til for eksempel F-35 og bidra til å redusere fare for befolkningen, sier Semming Rusten, sjef i HV-05.

HV-soldaten sender måldata gjennom en vanlig smarttelefon, som gir mulighet til å kommunisere et unikt situasjonsbilde til F-35 på en effektiv og god måte.

– Nå skal vi videreutvikle dette slik at det blir en del av Heimevernets oppgave i fremtiden, sier Michelsen.

NYE RADIOER

På Værnes var sambandsbefal fra samtlige HV-områder samlet for kurs på det nye Hytera-sambandet som nå rulles ut.

TEKST: Rune Haarstad

– Dette betyr at områdestrukturen i HV-12 endelig får sitt nye komplette områdesamband, sier major og sambandsoffiser Kim Wiggo Horgøien.

– Dette er et stort løft for hele HV med tanke på kommando og kontroll.

Alle HV-områder vil i løpet av 2021 motta det nye kommersielle sambandssystemet. 15 000 digitale mobile radioer til ugradert bruk sendes nå ut til Heimevernet.

Målet er at alle heimevernsområdene skal få dekket behovet for samband. I løpet av de neste månedene blir det en total utskiftning. På Værnes er det nye sambandet på plass, og sambandsbefal fra hele Trøndelag er godt i gang med å bli kjent med det nye utstyret.

– Hensikten med kurset er at sambandsbefalet skal lære å bruke utstyret, for så å kunne lære det videre til soldatene i områdene, poengterer Horgøien.

– I tillegg til håndholdte radioer har alle områdene fått både repetere og rele til å kunne utvide områdesambandet i eget operasjonsområde.

MARKERING FOR ALLIERT INNSATS

Under strenge covid-19-tiltak markerte Heimevernet og veteraner krigshistorien i Lofoten søndag 8. november.

Etter det første slaget ved Narvik havn i 1940, søkte britiske krigsskip nødhavn i den stille og rolige Skjelfjorden i Lofoten. I skjul for tyskerne ble det improvisert en marinebase hvor opptil 40 skip fikk nødvendig ly for krigshandlingene.

Etter et lokalt initiativ ble det i 2010 satt opp et minnesmerke over hendelsene og de britiske sjøfolkene som falt her. For første gang ble Remembrance Sunday markert på stedet.

– Dette er en britisk tradisjon, men som vi her i Norge kan og bør markere for å hedre de mange allierte soldatene som

ofret livet under andre verdenskrig, sier kaptein Bjørn Ragnar Larsen, områdesjef i HV-16201.

Det var minneord også fra ordfører i Flakstad kommune Trond Kroken og leder for Lofoten House of Veterans Bjørn Arne Benjaminsen.
Dessverre ble marinebasen i Skjelfjord til slutt oppdaget av invasjonsmakten og bombet. Fem britiske sjømenn ble drept i angrepet. Under seremonien leste Benjaminsen navnene til de som falt.

NY SJEF HV-17

17. desember ble det gjennomført sjefsskifte i Finnmark heimevernsdistrikt (HV-17).

TEKST: Jonny Karlsen

Oberstløytnant Bernt Normann Lockert overtok sjefsstolen etter oberstløytnant Stein Høye, som har vært sjef HV-17 siden september 2015. Høye skal til Forsvarsstaben i Oslo.
Bernt Normann Lockert har bred erfaring fra Forsvaret. Han startet sin karriere med å gå Befalsskolen for infanteriet i Nord-Norge i 1990-1991. Siden da har han vært innom flere stillinger i Forsvaret, blant annet Sanitetsbataljonen, Brigade Nord-ledelsen og i Hærstaben.

Bernt Normann Lockert har også erfaring fra internasjonale operasjoner fra blant annet Afghanistan og har bred utdannelse både militært og sivilt. Før han ble sjef HV-17 jobbet Bernt Normann Lockert som senior stabsoffiser struktur ved Hærens våpenskole.

ERKJENTLIGHETER I HV

Siden midten av september har Stein Ulvolden Høye (Finnmark heimevernsdistrikt 17) fått tildelt HVs fortjenestemedalje.

Roy Lunde (Oslo og Akershus heimevernsdistrikt 02) og Egil Haave (Trøndelag heimevernsdistrikt 12) har fått tildelt sjef HVs plakett i gull.

SNEKKER

KANTOR

FLYKAPTEIN

GEITEBONDE

AMBULANSEARBEIDER

ORDFØRER

TANNLEGE

BARISTA

LÆRERE

STUDENT MOTEDESIGN

BAKER

BARNEHAGEANSATT

SYKEPLEIER

KLAUVSKJÆRER

I PAPPAPERM

OPERATØR

EIENDOMSMEGLER

TJENESTEDESIGNER

TJENESTEHUNDEN ARI

TOLK FOR AMBASSADE

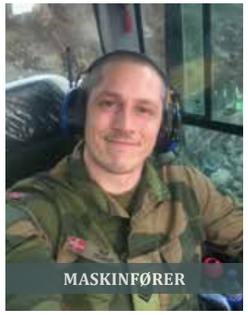
MASKINFØRER

TRAFIKKLÆRER

FRISØR

STUDENT OG HESTEPASSER

MASKININGENIØR

BARNE- OG UNGDOMSARBEIDER

SALTEN REGIONRÅD

AHLSELL

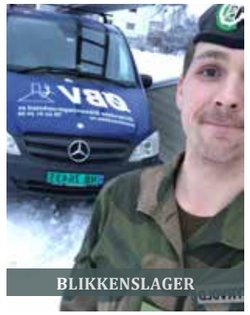

BLIKKENSLAGER

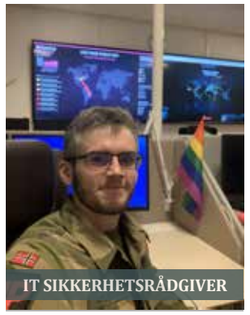
IT SIKKERHETSRÅDGIVER

MAMMAPERMISJON OG HJEMMEKONTOR

BARNEHAGEANSATT

VETERINÆRSTUDENT

«ILDSJEL» PÅ VARMEFAG

«UNIFORM PÅ JOBBEN-DAGEN» VISTE FREM MENNESKENE I HV

– For oss er det naturlig å sette av tid til at soldatene kan dra på øvelser, og det er en del av den samfunnsdugnaden som er nødvendig til den dagen vi trenger HV, sier Geir Jakobsen, sjef for NAV i Tromsø.

***TEKST OG FOTO:** Jonny Karlsen, Madeleine Skogstad, Rune Haarstad, Tore Ellingsen og privat*

VERNEPLIKTSFORVALTER

POSTMANN

REDAKTØR

LOSSIUS SOLUTIONS

LANDSKAPSARKITEKT

SIKKERHETSRÅDGIVER

LÆRER FOLKEHØGSKOLE

NAV TROMSØ: Oversersjant Morthen Sæther, løytnant Christer Ravnå, troppssjersjant Øyvin Indrevik-Paulsen og sersjant Håkon Skog Waaler.

BUTIKKSJEF

SYKKELMEKANIKER

STUDENT

ADVOKAT

PEDAGOGISK LEDER

BUTIKKMEDARBEIDER

PRESTASJONSTRENER

JOBBER I KOMMUNEN

LÆRER

VAKTMESTER

MAMMA

LÆRER

SKOLEASSISTENT

SOLAR NORGE

SALGSRÅDGIVER

SYKEPLEIER

BILSELGER: Christer Myhren er salgssjef nyttekjøretøy.

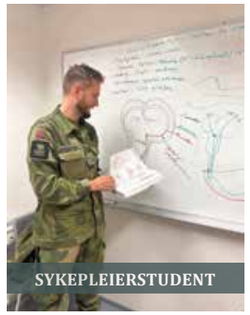
SYKEPLEIERSTUDENT

SNEKKER

STUDENT

Hos NAV Tromsø jobber det 12 personer som også er i Heimevernet, nærmere bestemt i Nord-Hålogaland heimevernsdistrikt 16. Flere av disse valgte å ta på seg HV-uniformen under «uniform på jobben-dagen» fredag 4. desember.

Hensikten med dagen var å synliggjøre for Norge hva HV er og hvilke personer som utgjør Heimevernet. «Uniform på jobben-dagen» var frivillig å delta på for alle som tilhører Heimevernet og som fikk tillatelse fra sin sivile arbeidsplass til å bære uniformen på jobb.

MIN PLIKT SOM ARBEIDSGIVER

Sjefen i NAV i Tromsø ga ikke bare sin tillatelse til at de ansatte fikk ha på seg uniformen, men støttet tiltaket fullt ut.

– Som arbeidsgiver er jeg bevisst på den rollen Forsvaret og særlig HV har i samfunnet. Begge deler er helt avgjørende for vår trygghet og sikkerhet, både i fredstid og i konflikter. Jeg er stolt over å ha så mange medarbeidere som også bidrar inn i HV. Som arbeidsgiver er det min plikt å legge til rette for at de får tid til å øve slik at de er forberedt hvis det blir behov, sier Jakobsen.

«Uniform på jobben-dagen» handler mye om å synliggjøre for arbeidsgivere at den ansatte med sin HV-bakgrunn er en ressurs, som kanskje gjennom Heimevernet har tatt ulike kurs som også kan brukes i den sivile jobben.

SJEF NAV TROMSØ, GEIR JAKOBSEN

VIKTIG INNSATS FOR LANDET

En annen sjef er Terje E. Olsen, som er daglig leder for Elverum Sport Bilsalg AS. Han syntes det var naturlig å la arbeidstaker Christer Myhren møte på jobb med HV-uniform.

– Jeg sa ja til at Christer kunne ha på seg uniform, fordi han er engasjert og har vært med i HV lenge. HV er en del av det norske samfunnet og Christer gjør en viktig innsats, så jeg tenker det er helt naturlig å la han delta, sier sjefen, som synes det går bra å ha en HV-soldat på arbeidsplassen.

– Det forrykker litt i arbeidstider når han skal på øvelse, men totalt sett går det bra. Christer får kurs og opplæring fra Forsvaret som vi har bruk for her. Christer har hatt flere lederutdanninger, blant annet grunnkurs lederskap.

Christer er salgssjef for nyttekjøretøy hos Elverum Sport Bilsalg AS. I Heimevernet er han personellbefal i Elverum HV-område, Opplandske heimevernsdistrikt 05.

– Jeg ønsker å bære uniformen på jobb fordi at jeg syns tiltaket er positivt. Som personellansvarlig for Elverum HV-område bør jeg gå foran som et godt eksempel slik at flere ønsker å delta, og gjøre det til en stor greie neste år.

BUTIKKMEDARBEIDER

LASTEBILSJÅFØR

ANSVARLIG PASIENTREISER

BARNEHAGE OG 50 ÅR

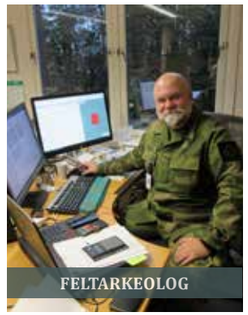
FELTARKEOLOG

IKT-RÅDGIVER

LÆRER

ELVERUM: Stian Sebu Øygard er selger mot proffmarkedet i Maxbo.

JOURNALIST

DAGLIG LEDER

LAGERANSVARLIG

PODIEINSPISIENT

BLIKKENSLAGER

LEGE

BUTIKKMEDARBEIDER

LÆRER

VAREHUSSJEF

SERVICETEKNIKKER

STATENS VEGVESEN

KOMMUNIKASJONSSJEF

TRONDHEIM: Sigvart Haugdahl jobber i barnehage.

HARSTAD: Rune Stenstrøm er advokat og jobber i Advokatkontoret Finn.

LAGERSJEF

HV er bare blitt mer og mer relevant, så jeg syns det er en fin markering, sier Christer.

– Kunder og andre ansatte lurer på hvorfor jeg har på uniform, og da forklarer jeg hele konseptet. De får en positiv holdning, får litt respekt av det, nesten så de går opp i rett, ler Christer.

SUKSESS FØRSTE ÅRET

«Uniform på jobben-dagen» ble en stor suksess allerede første året da mange HV-soldater valgte å ta på seg uniformen da de dro på sine sivile jobber, studerte eller satt på hjemmekontor denne fredagen. Og det mye takket være arbeidsgivere som ser nytten av å ha HV-soldater i sine rekker.

Blant dem er Jan Harald Nyland, som er sjef for Maxbo på Elverum. Han mener det er viktig at hans arbeidstaker, Stian Sebu Øygard, deltok på markeringen.

– Jeg sa ja da han forklarte hvorfor han ville delta på arrangementet. Vi sendte ut informasjon til alle på huset om denne dagen for å høre om folk hadde noe i mot det, men det var det ikke. Så da fikk Stian gå med uniform på jobb i dag om han hadde lyst til det, sier Jan.

SJEF MAXBO ELVERUM, JAN HARALD NYDAL

– I Stian sitt tilfelle er han områdesersjant, så han har litt lederutdannelse i forbindelse med Heimevernet og det vil han ha bruk for i sitt daglige virke på jobben. Ulempen er at han plutselig kan bli utkalt uten at vi klarer å planlegge det, men planlagte øvelser klarer vi å planlegge. Hadde det vært flere HV-soldater i bedriften kunne det bli problematisk å erstatte de som skal til øvelse, men det lar seg sikkert gjøre, fastslår butikksjefen.

STOLT I UNIFORM

– Mine kolleger vet meget godt at jeg er i Heimevernet, men noen klienter blir nok overrasket.

Det sier Rune Stenstrøm. Han er advokat og jobber ved Advokatkontoret Finn i Harstad.

I tillegg er han lokalpolitiker og gruppeleder for Høyre i Harstad.

Men han er også en av veldig mange som tilhører Heimevernet og valgte å ta på seg HV-uniformen på sin sivile jobb i anledning «uniform på jobben-dagen».

– Jeg bærer min uniform med stolthet. Det er viktig å vise det sivile samfunn hvem vi er og hva vi gjør. Gjennom å ikle seg uniformen på jobb i dag gir vi et visuelt bilde både til arbeidsgiver og kollegaer hvem som er i Heimevernet. Det handler også om å løfte frem arbeidsgivere, som tar en kostnad ved at ansatte er borte fra jobb for å utføre tjenester for sivilsamfunnet, sier Rune.

Advokaten har hatt stor glede av å gjøre tjeneste for Heimevernet.

– Gjennom mitt engasjement har jeg fått deltatt på en rekke kurs i både Tyskland og USA, i tillegg har jeg vært en periode ved Forsvarets høgskole, sier Rune som har majors grad som distriktsjurist i HV-16 (Nord-Hålogaland) de dagene han er inne til HV-tjeneste.

VISER MANGFOLDET

Sivert Haugdahl brukte muligheten til å vise hva Heimevernet er for barna i Horneberg Fus barnehage i Trondheim, hvor han jobber som barnehagelærer.

– Jeg valgte å markere dagen fordi jeg tenkte at det var en fin markering for HV, men også en fin mulighet for å åpne opp for undring og spørsmål fra barna. Ungene lurte litt på hva jeg hadde på meg, men ellers var det lite reaksjon. Noen kolleger lurte på hvorfor og noen ble positivt overrasket og syntes det var en fin måte å markere på, sier Sivert, som mener «uniform på jobben-dagen» er en fin dag for å vise det store mangfoldet som er i HV. Han tilhører Trøndelag heimevernsdistrikt 12.

I Heimevernet håper man at «uniform på jobben-dagen» vil vise kollegaer, venner, familie og andre innbyggere i landet at HV er en del av den nasjonale beredskapen. Og på den måten få anerkjennelse for den innsatsen man gjør som HV-soldat. Synlighet og anerkjennelse er viktig.

«Uniform på jobben-dagen» blir en tradisjon i årene fremover og vil normalt bli lagt til HVs årsdag som er 6. desember, dersom den ikke som i år faller på en helg.

LES MER PÅ VÅRE NETTSIDER:
www.forsvaret.no/heimevernet/uniform-pa-jobben-dagen

BARNEHAGEMEDARBEIDER

IT-ANSVARLIG

BLUE SOLUTIONS

POLITIKERE

BARNE- OG UNGDOMSARBEIDER

EIENDOMSMEGLER

FOTOGRAF

MUSIKER

KOMMUNEPSYKOLOG

ARKITEKTER

PÅ JOBBINTERVJU

POLITIKER

BONDE

SNEKKER

MEKANIKER

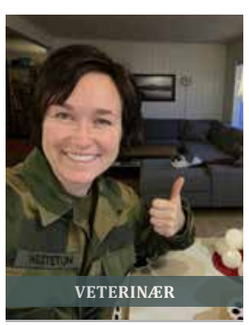
VETERINÆR

SIMULATOR-OPERATØR

ASS. LEDER BRYGGERI

MASKINFØRER

FRANK BAKKE-JENSEN

I NORGE ER OGSÅ FORSVARET AV LANDET VÅRT EN DUGNAD

Alle norske statsborgere som er skikket til det, har verneplikt fra det året de fyller 19 år til det året de fyller 44 år.

Av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen FOTO: Torgeir Haugaard

Verneplikten sikrer at Forsvaret ikke bare er en del av samfunnet, men at Forsvaret er oss og at vi er Forsvaret.

I fredstid innebærer verneplikten for mange at de må avtjene førstegangstjenesten. Dermed er verneplikten avtjent for dem, selv om noen også kalles inn til en repetisjonsøvelse eller tre.

Men om lag 40.000 kvinner og menn tjenestegjør videre i Heimevernet. I loven heter det at Heimevernet først og fremst skal verne heimtrakten. I tilfelle krig skal de være soldater som sloss for lokalsamfunnet som en større del av Forsvaret av landet. Men Heimevernet bistår sivilsamfunnet i en lang rekke ulike kriser og katastrofer, slik vi har sett i koronakrisen.

Heimevernet viderefører og forsterker også tilknytningen mellom Forsvaret og befolkningen. De 40.000 heimevernssoldatene er blant oss hver eneste dag i sine sivile roller. Enten det er som barne- og ungdomsarbeider, mor, lokalpolitiker, far, trener, frisør, tante, rørlegger, søster, bonde, forsker eller student, så er de også heimevernssoldater. Det ble tydelig fredag 4. desember, da vi for første gang gjennomførte «uniform på jobben-dagen».

Da jeg så alle innleggene, artiklene og kommentarene i både tradisjonelle og sosiale medier, ble jeg stolt over de mange heimevernssoldatene som løste sine daglige arbeidsoppgaver. Stolt over å være øverste ansvarlige for Forsvaret og Heimevernet.

Ikke minst ble jeg stolt av å tilhøre et land der Forsvaret og befolkningen er så sterkt knyttet til hverandre. Og jeg ble rørt av alle de positive reaksjonene som ble våre heimevernssoldater til del. Våre soldater, våre kollegaer, våre søstre, brødre, foreldre, barn og naboer.

Å være soldat i Heimevernet krever noe av deg, av din arbeidsgiver og av familien og vennene dine. Når du er på øvelse, er du ikke tilgjengelig for andre. Du kan ikke hente i barnehagen, gå på jobb, besøke foreldre eller besteforeldre, gå ut med venner eller reise på tur med partner. Derfor er det å være heimevernssoldat noe man må ville. Man må være motivert for å delta i forsvaret av landet vårt og for å bidra til sikkerhet og trygghet i lokalsamfunnet.

Verneplikten og Heimevernet er to sider av samme sak: Det er vi som sammen verner landet vårt. Men som vi alle kunne se på fredag, er det noen som tar et større ansvar enn oss andre. Ikke bare dem som går i uniformen med det norske flagget på skulderen til vanlig, men også alle dem som for det meste har uniformen hengende i skapet – men som tar den på når vi kaller.

Takk til alle dere som gikk i uniform på fredag, og takk til alle arbeidsgivere, læresteder og organisasjoner som ikke bare ga dem rom til å gå i uniform, men som også viste at dere setter pris på innsatsen deres.

KIRSTEN GREVSKOTT

MARGRETE DUNA

12+7 = VERNEPLIKTEN

Mange tenker at de er ferdige med Forsvaret når de har gjennomført tolv måneders førstegangstjeneste. Derfor blir noen overrasket når de blir innkalt til Heimevernet en stund etter dimittering.

TEKST OG FOTO: Kristian Kapelrud

Heimevernet trenger soldater, derfor må mange som gjennomfører førstegangstjenesten forvente å bli overført til Heimevernet. Norsk verneplikt er totalt 19 måneder eller 575 dager. Heimevernet består hovedsakelig av personell som er overført etter 12 måneders førstegangstjeneste.

NYE I HV

To av de som nylig er innrullert i Heimevernet er Margrete Duna og Kirsten Grevskott.

– Det var på tide, jeg har gledet meg, sier Margrete Duna.

– Jeg ble overrasket da innkallingen plutselig lå i postkassa, forteller Kirsten Grevskott.

I høst var de på Værnes for å få utlevert utstyr og bli innrullert i Trøndelag heimevernsdistrikt 12.

Margrete dimitterte fra førstegangstjenesten som militærpoliti på Akershus festning i 2009.

– Jeg har ventet på å bli innkalt, og ble egentlig litt skuffet da det ble utsatt på grunn av covid-19, men nå fikk vi endelig gjennomført det. Jeg ser frem til den første øvelsen, smiler Margrete.

KLAR TIL Å FORSVARE LANDET

– Pappa var yrkesmilitær i mange år og var blant annet både i Libanon og Kosovo. Han var også i Heimevernet før han gikk ut av Forsvaret. Sånn sett har jeg det litt i blodet, det er viktig å bidra, forteller Margrete.

Til tross for at hun ikke visste så mye om Heimevernet, er motivasjonen på topp.

– Jeg har jo hørt litt av hvert opp gjennom årene, men jeg tror det blir bra å være i Heimevernet, sier Margrete.

MOTIVERT FOR KURS

I Heimevernet kommer de aller fleste inn som menige. Derfor tilbys det flere kurs for de som er interessert i å utvikle seg selv og graden sin.

– Flere av kursene så interessante ut. Jeg håper jeg kan ta lagførerkurs allerede neste år og fortsette med flere kurs etter det. Jeg er her for å bli, smiler Margrete.

STOR OVERFØRINGSVERDI

Som sivil har Margrete en mastergrad i ledelse og jobber i barnehage. På fritiden driver hun mye med jakt og friluftsliv. Hun ser for seg at mye av hennes sivile kompetanse kan brukes i Heimevernet, og omvendt.

– Jeg er en utadvendt person med godt humør, så jeg pleier å få med meg folk. Det tror jeg kan være nyttig, forklarer Margrete.

– Jeg er ikke redd for å være ute i vær og vind. I tillegg har jeg vært speider siden jeg var liten og har nå vært speiderleder i mange år, så jeg ser ikke mørkt på å skulle dra på øvelse, utdyper hun.

Margrete forteller at hun møtte mange gamle kjente på nytilføringen.

– Jeg har faktisk truffet folk jeg gikk sammen med på både barneskole, videregående skole og folk fra førstegangstjenesten. Så det har vært kjempemorsomt å møte folk igjen, avslutter Margrete.

OVERRASKET

Kirsten Grevskott dimitterte i 2016 og ble overrasket da hun fikk innkallingen i posten.

– Jeg har alltid vært klar over at man kan bli innkalt til Heimevernet, men tenkte ikke noe på det i førstegangstjenesten. Før jeg dro på nytilføring var jeg egentlig ikke så godt kjent med Heimevernet og Heimevernets oppgaver. Etter en dag med masse informasjon ser jeg at det er en viktig ressurs i samfunnet. Heimevernet bidrar i mange viktige oppdrag og bistår blant annet politiet og sivile, forklarer Grevskott.

TROR DET BLIR SPENNENDE

Selv om første tanke var at det blir lenge å være i Heimevernet til hun fyller 44 år, ser hun lyst på at hun nå er innrullert.

– Jeg syns det er fint at man må i Heimevernet etter førstegangstjenesten, men mange er godt i gang med jobb, familie og studier og er umotiverte for tjeneste etter så mange år. Min første tanke var at det var veldig lenge å være i Heimevernet, og det tenker jeg egentlig litt enda, men tida går jo veldig fort, så det går nok bra, avslutter Grevskott.

BRIKKENE I SPILLET

Hver enkelt HV-soldat har sin plass i et større system. I Heimevernets Territorielle Operasjonssenter jobber man hver dag med å få dette systemet til å fungere.

TEKST: Jonny Karlsen FOTO: Karoline Lillemo, Madeleine Skogstad og Jonny Karlsen

På Elvegårdsmoen i Bjerkvik lærer lagfører Andreas Thorvardarson (33) fra Lofoten HV-område i Nord-Hålogaland heimevernsdistrikt (HV-16) laget sitt hvordan man går en patrulje. Soldatene er inne til årlig trening og som ofte før er det nødvendig oppfriskning av grunnleggende soldatferdigheter som står på menyen denne formiddagen.

I Terningmoen leir i Elverum sitter det flere personer i uniform foran hver sine dataskjermer inne i Heimevernets Territorielle Operasjonssenter (HV-TOS). Rundt dem henger flere store tv-skjermer med ulik informasjon. På en av skjermene ser man kartet over Norge. På flere plasser på kartet er det plassert blå brikker, som indikerer egne styrker. Hver brikke kan bety at her er et HV-område plassert en eller annen plass i det langstrakte landet vårt. For eksempel Lofoten HV-område.

Så hva har egentlig det som skjer på Elvegårdsmoen og Terningmoen med hverandre å gjøre?

DETTE ER HV-TOS

Vi kommer tilbake til det, men vi kan starte med hva egentlig Territorielle Operasjonssenter er, eller HV-TOS som det etter hvert er blitt bedre kjent som.

– HV-TOS er et verktøy for å planlegge, gjennomføre og lede HVs operasjoner. Det er sjef HVs verktøy, sier brigader Morten Eggen, som er nestkommanderende og stabssjef i Heimevernet. Det innebærer at han også er sjef for HV-TOS.

I snart to uker har Heimevernet sammen med resten av Forsvaret gjennomført kommandoplassøvelsen (CPX) Polaris Gram, det vil si en øvelse uten tropper på bakken. Under øvelsen, hvor stabsprosessene følges akkurat slik de ville være i en skarp konflikt, utfordres stabene på alle nivå med en rekke operative problemer. En sentralstyrt spillcomputer (CAX) gir realistiske tilbakemeldinger på konsekvensene av de ordre og oppdrag som gis til underavdelingene i møte med fienden.

– Her har TOS hatt en sentral rolle med å styre og koordinere alt som har med HV å gjøre. Dette innebærer tett samarbeid og understøttelse av alle HVs distrikter, planlegging og koordinering med Forsvarets operative hovedkvarter (FOH) og alle sideordnede taktiske kommandoer og sivile aktører, sier Eggen, og forklarer saksgangen på følgende måte:

– HV-TOS får rapporter fra HV-distriktene i hele landet. Med det bygger vi et landbilde fra vårt ansvarsområde som sendes videre opp til FOH. Der legges dette landbildet sammen med de andre situasjonsbildene som kommer fra for eksempel sjø, luft, hær og cyber. Så kobler man dette sammen for å få en totaloversikt for å styre fellesoperasjonene og planlegge på sikt fremover.

STORT SYSTEM

Heimevernet er et «kjempesystem» med 40.000 soldater.

– Vi må øve systemet realistisk, slik at det fungerer optimalt når vi virkelig trenger det. Det hjelper ikke at bare mening Olsen eller fenrik Hansen er veldig gode soldater. Alle har vi vår rolle. Alle er like viktig. HV-TOS oppgave er å sette dette i system. Det blir nesten som om man tenker seg et fotballag, der noen er veldig god på venstrebacken eller på høyre ving. Men om de som skal styre og lede laget ikke fungerer, så blir det ikke seier, forklarer Eggen.

Tilbake på Elvegårdsmoen i Bjerkvik har lagfører Thorvardarson avsluttet treningen med laget sitt. Selv om han ganske nylig ble innrullert i Heimevernet har han allerede rukket å reflektere over at han er en liten brikke i et stort system.

LOFOTEN: Andreas Thorvardarson sammen med laget sitt.

Det blir nesten som om man tenker seg et fotballag, der noen er veldig god på venstrebacken eller på høyre ving. Men om de som skal styre og lede laget ikke fungerer, så blir det ikke seier.

Brigader Morten Eggen

TERNINGMOEN: Heimevernets Territorielle Operasjonssenter (HV-TOS).

– Jeg er veldig positivt overrasket over systemet og hvordan det er organisert. Det er god strategi og gjennomtenkte treninger. For meg ble det mer alvor over det å være HV-soldat da jeg kom på HV-trening og fikk utdelt våpen, innrømmer 33-åringen fra Svolvær, som sivilt er daglig leder i Lofotpils.

– Jeg tror de som flytter brikker på kartet må være bevisst på at det er mennesker i brikkene. Det tror jeg de også er, fordi mange av dem har lang erfaring i Forsvaret og da vet hvordan ordrene som blir gitt påvirker oss inne i brikken, sier Thorvardarson.

OMRÅDESJEF BJØRN RAGNAR LARSEN

MENNESKER I BRIKKENE

Inne i selve HV-TOS på Terningmoen er oberstløytnant Arne Helling, vaktsjef i HV-TOS. Under øvelse Polaris Gram har de i spillet fått inn meldinger på skadde og omkomne.

Helling innrømmer at under øvelse er det kanskje ikke like lett å sette seg inn i situasjonen til soldatene i brikkene.

– Under øvelsen blir det mer teknisk i hvordan man tenker. Det handler om hvordan man vurderer tiltak utfra de tapene man har. Personell og utstyr som må erstattes. Men jeg tror vi så absolutt ville følt mer på det om dette hadde vært en reell situasjon, sier Helling.

Sammen med seg i operasjonssenteret har han blant annet visekorporal Daniel Andraa, som er IM-assistent.

– For min del så kommer jeg raskt inn i øvelsesmodus og ser på øvelsen som om det er reelt. Jeg ønsker å gjøre en best mulig jobb slik at soldatene der ute får en enklest mulig jobb, sier Andraa.

EFFEKTIVT FORSVAR

I operasjonssenteret til Lofoten HV-område sitter områdesjef kaptein Bjørn Ragnar Larsen. Han prøver denne formiddagen å få listen på oppmøtte mannskap til å gå opp. Ikke like lett når man skal trene under en koronapandemi. Også Larsen har reflektert over at området hans er en brikke i et større system.

– Mitt område er jo en del av det totale forsvaret og dermed en brikke i et større system. Vi gjør ikke så mye alene. Så får vi håpe at HV-TOS klarer å styre de små brikkene slik at det blir et effektivt forsvar av Norge, sier Larsen, som ikke er like sikker på at de som flytter firkantene alltid tenker over at det er faktisk mennesker de flytter på.

– De som sitter nærmest oss tenker i alle fall at det er mennesker i firkantene. Det vet jeg min sjef gjør. Så kan man diskutere om alle i staben tenker slik. Mange er nok dypt inne i sine fagområder og konsentrerer seg om å telle listene sine og tenker ikke på at det er en soldat i andre enden som skal behandles som menneske, sier Larsen.

Han tror også det varierer hvor mye soldatene hans reflekterer om at de er en brikke i et større system.

– Det er i alle fall viktig for meg å gjøre dem oppmerksom på hvorfor vi er her og hvilken rolle vi har.

VIKTIG MED REFLEKSJON

– Når det gjelder det scenarioet vi har vært gjennom nå på øvelsen, med høyintensitetsoperasjoner, så er det klart at det er en del av krigens realiteter. Det er utrolig viktig at vi reflekterer over hva det innebærer, sier brigader Eggen, som tidlig tok inn over seg at jobben hans er forbundet med risiko.

– Vi er profesjonelle i måten vi jobber på og vet hva dette innebærer. Dette blir litt som kirurgi. Kirurgisk inngrep er forbundet med en risiko. Du må gjøre jobben din og ha fokus på det. En øvelse som dette er med på å bevisstgjøre krigens krav og realitetene av det hele.
Når man er i dette yrket må man ha en god grunnrefleksjon, mener Eggen.

BRIGADER MORTEN EGGEN

– I denne øvelsen så kommer det inn meldinger om tap av menneskeliv. Hvordan føler du man i HV-TOS reagerer på slike nyheter?

– Jo større disse hendelsene er, jo større inntrykk gjør det. Men dette er noe vi faktisk bare må forholde oss til – om vi vil det eller ikke. Så er det utrolig viktig å reflektere over det, sier Eggen og fortsetter:

– Kanskje får du inn en melding der du personlig vet hvem som er rammet. Selv om vi er 40.000 mennesker i HV, så kjenner folk ofte hverandre. Hadde det vært en reell situasjon så hadde vi trengt å sette av tid til debrifing, mener Eggen, som viser til erfaringer gjort i utenlandstjeneste.

Han har selv vært i internasjonale oppdrag i Afghanistan og har personlig hatt ansvar for sårede soldater.

– Man blir veldig profesjonell i måten man gjør jobben sin på. Man gjør det man kan.

Det ligger også i kjerneverdiene Forsvaret har – respekt, ansvar, mot. Ta ansvaret og vise mot selv om det er veldig tøft.

MED HV INN I FREMTIDEN

I snart 75 år har Heimevernet vært en del av forsvaret av Norge. I årene fremover er det soldater som Marit Figenschau (33) som skal forsvare landet.

TEKST: Jonny Karlsen FOTO: Kristian Berg

STORFJORD: Marit Figenschau jobber som landbruks- og utmarksforvalter i Storfjord kommune.

Det kan se ut som noen har strødd melis over toppene til Lyngsalpene denne høstdagen i oktober. Selv om det straks er november, har ikke «Kong Vinter» ennå festet sitt grep, men har likevel rukket å pynte fjelltoppene hvit.

I rådhuset til Storfjord kommune i Troms og Finnmark fylke råder koronatiltakene, slik det er over hele verden akkurat nå. Også her må hender sprites og alle som kommer inn må registreres. I andre etasje, på kontoret lengst inne i korridoren, sitter kommunenes landbruks- og utmarksforvalter på et typisk kommunalt kontor.

Omtrent 20 kvadrat med byråkratisk boltreplass. Private bilder av barna både på veggen og på skrivepulten er blant få ting som skiller dette kontoret fra nabokontoret.

– Kom inn. Hyggelig å hilse på deg, sier stemmen som tilhører Marit Figenschau.

STOLT HV-SOLDAT

33-åringen er født og oppvokst i denne kommunen, som på egne nettsider trekker fram den storslagne naturen: viddelandskap, skarpe fjelltopper som stuper rett i fjorden, dype daler og lakseførende elver.

– Jeg flyttet tilbake til Storfjord i 2014. Fikk meg jobb i nabokommunen Balsfjord hvor jeg fant meg kjæreste. Jeg lurte han med meg hjem til Storfjord, hvor jeg har jobbet i kommunen siden 2015. Nå er vi samboere og har to gutter sammen. En på fire år og en på to år, sier Marit, som har en plan om å starte gårdsdrift i tillegg til jobben i kommunen.

Figenschau, som i 2007 meldte seg frivillig til førstegangstjeneste, er også soldat i Heimevernet. Der har hun en stilling innenfor samband i Lyngenlinja HV-område i Nord-Hålogaland heimevernsdistrikt (HV-16). Det har hun vært i snart to år.

Selv om Marit er fersk i HV, så er historien til Heimevernet betydelig eldre. I løpet av 75 år har tusenvis kledd på seg HV-uniformen for å trene på å forsvare landet.

Heimevernet ble etablert i Stortingsmelding nummer 32 som ble lagt fram og vedtatt av Stortinget 6. desember 1946. Denne datoen regner HV selv som sin grunnleggelsesdato.

Én bakgrunn for vedtaket var erfaringene fra Tysklands angrep på Norge 9. april 1940, som hadde vist at det var behov for å sikre at det, i tilfelle Norge skulle bli angrepet på nytt, ville bli ytt lokal motstand inntil ordinære stridskrefter kunne komme på plass.

Siden den tid har Heimevernet utviklet seg og nå er det soldater som for eksempel tobarnsmoren fra Storfjord som bringer arven videre. Om dette hadde vært om ti år, så hadde kanskje hun vært gjennomsnittet av en soldat i Heimevernet, blant annet fordi stadig flere kvinner gjennomfører førstegangstjenesten og deretter blir overfør til Heimevernet.

– Jeg tror større mangfold i HV vil være veldig bra. Kvinner har ofte en annen måte å tenke på enn menn. Vi er ikke så mange kvinner ennå. I min tropp tror jeg vi er tre. Jeg håper det blir flere etter hvert.

MYE FORSVARSHISTORIE

Marit bor i et område av landet som har forsvarshistorisk sus. I et gammelt sagn fortelles det at den mongolske høvdingen Djengis Khan på sin erobringsferd mot vest kom så langt at han så Lyngsalpene og Vesterhavet. Da skjønte han at nå var det stopp. Han var kommet til verdens ende.

Marit innrømmer at den spesielle historien til hjembygda er en av grunnene til at hun har stor forsvarsvilje.

– Jeg er glad i historie, og særlig lokalhistorie, og har snakket mye med faren min om det. Faren min har fortalt om historien, kystfortene, bunkersene med mer som ligger her i området. Også om det arbeidet som ble gjort av oss nordmenn i ettertid med Frøylinjen, sier en tydelig stolt Marit.

Det var tyskerne som mot slutten av andre verdenskrig hadde et ønske om å stoppe russisk framrykking i Lyngen. Tyskerne, som hadde trukket seg ut av Russland via Finland, var overbevist om at russerne ville følge etter og gå så langt sørover som til Narvik. Derfor besluttet de å opprette Lyngenlinjen som forsvarslinje.

Da den kalde krigen nådde Norge, fryktet man en sovjetisk invasjon via Finland. Et naturlig sted å stoppe en invasjon, eller i alle fall sinke fienden lenge nok til at allierte styrker kunne komme til unnsetning, var Lyngen-området. Målet var å beskytte flyplassen på Bardufoss.
Da nordmennene startet arbeidet med Lyngenlinjen og det som etter hvert ble

kalt Frøylinjen, satte man seg ned med et kart og bestemte seg for hvor det ville være naturlig å bygge forsvarsstillinger og dekningsrom hvor man kunne forlegge soldater over lengre tid. Da man senere dro ut for å starte byggearbeidet, viste det seg at veldig mange av stillingene var plassert nøyaktig der tyskerne la sine noen år tidligere.

Etter at det var ferdig bygd i 1996, til en kostnad på mer enn 250 millioner, ble anlegget aldri tatt i bruk. Foreløpig ligger bunkersanleggene der fortsatt uten at Forsvaret har tatt de i bruk igjen. Heimevernet har ytret ønske å bruke den, men foreløpig er det bare planer.

VIKTIG MED HISTORIEN

For Marit er det ekstra spesielt at deler av Lyngenlinjen ligger på eiendommen hennes hjemme i Storfjord.

– Det jo litt artig. Jeg har vært selv inne der og fått omvisning. Så historien betyr en del for meg, sier hun.

Nettopp stor forsvarsvilje rett etter krigen var en annen hovedgrunn til at Heimevernet ble opprettet. Fem år med tysk okkupasjon hadde ført til framvekst av flere militære motstandsbevegelser. Da frigjøringen av Norge kom, var forsvarsviljen i befolkningen stor. Det eksisterte flere forskjellige motstandsbevegelser og private nettverk i tillegg til mer kjente Milorg og Kompani Linge. Frykt for at dersom ikke denne forsvarsviljen ble fanget opp og kanalisert inn i ordnede forhold, så kunne motstandsgruppene og nettverkene bli omdannet til paramilitære grupper utenfor regjeringens kontroll.

Løsningen ble å samle motstandsfolkene i en stor landsdekkende organisasjon med lokal forankring. Dermed ble det etablert et heimevern som hadde som hovedoppgave å sikre mobiliseringen av Forsvarets regulære styrker. Den landsdekkende organisasjonen ble videreført i form av Landsrådet for Heimevernet.
Da Heimevernet åpnet for vernepliktige og frivillige, var mengden mannskaper over enhver forventning. Rundt 40 000 vernepliktige ble innrullert, ikke 20 000 som man hadde regnet med. Antallet frivillige var også mange ganger de 10 000 det var regnet med. Da de første øvelsene startet høsten 1946, besto den totale styrken av omtrent 100 000 mann.

STOR FORSVARSVILJE

Lyngenlinja HV-område hvor Marit er innrullert, er ett av HV-områdene i HV-16 med mye forsvarsvilje blant soldatene. Det viser for eksempel oppmøteprosenten på siste områdetrening nå i oktober. Til tross for koronasituasjonen, hvor det var lett å få ja på søknader om utsettelser, var oppmøteprosenten på hele 78.

– Det var et meget bra oppmøte. Det var heller ikke så veldig mange søknader om utsettelse. Det er nok to grunner til dette, det ene er helt klart forsvarsvilje i området og historien bak dette. Det andre er nok at vi gjennom alle mine år har ført ei streng retningslinje på utsettelser og det betaler seg nå. Det siste er godt forankret hos soldatene gjennom områdeutvalget som har vært enstemmige om linjen for utsettelser, sier kaptein Bernt Olav Johansen, sjef for Lyngenlinja HV-område.

NYTT SAMBAND

Han kjenner godt til Marit og lot seg imponere da 33-åringen mot slutten av siste områdetrening uoppfordret fortalte sjefen at hun var meget fornøyd med gjennomføringen av treningen.

– Det er fantastisk hyggelig å få slike tilbakemeldinger. Vi prøver hver gang å gjøre det best mulig for alle som skal delta på årlig trening og spesielt soldaten på «bunnlinjen». Det virker som om vi traff meget godt i år. Det skal sies at vi fikk god drahjelp av nytt samband som fungerte godt. I tillegg får troppene og spesielt lagførere veldig mye ansvar og frihet under ansvar til å drive treningen, forklarer Johansen.
Marit nikker gjenkjennende til historien fra områdesjefen.
– Jeg synes øvelsen i år var veldig fin, til tross for covid-19. På grunn av smittesi-

LYNGEN: Marit Figenschau har flyttet hjem til gården med utsikt over Lyngenfjorden, omkranset av Lyngenalpene.

PAPPA: Faren til Marit, Kristen-Are Figenschau, var i Heimevernet da Marit var liten. Det var en av grunnene til at Marit valgte førstegangstjeneste.

tuasjonen, øvde vi færre timer i døgnet. Disse timene ble til gjengjeld brukt veldig bra, så det skjedde noe nesten hele tiden.

PAPPA I HV

Marit er ferdig med arbeidsdagen på kommunehuset. Hjemme på gården med utsikt over Lyngenfjorden, omkranset av Lyngsalpene, blir vi hilst velkommen av gårdshundene Karhu og Calluna. I slike naturvakre områder er det lett å forstå at 33-åringen også er opptatt av friluftsliv, jakt og fiske. Hun er ivrig skytter i det lokale skytterlaget. Alt dette er ingen ulempe å ha i bagasjen når hun skal på HV-øvelse.

Det er ikke bare historien til hjembygda som har gitt henne forsvarsvilje. En pappa med mange års tjeneste i Heimevernet har også hatt stor betydning.

– Alt jeg gjør i dag er egentlig pappa sin ære. Han var gårdbruker og jeg har veldig lyst til å følge i de fotsporene. Han er også rovviltkontakt i Statens naturoppsyn og har alltid hatt forkjærlighet for naturen. Det er derfor jeg jobber med det jeg gjør i dag som landbruks- og utmarksforvalter.

– Da jeg var liten var pappa ofte borte, mange ganger to uker om gangen, på HV-øvelse. Jeg visste ikke hva han holdt på med, men skjønte det hadde noe med Heimevernet å gjøre. Det virket spennende, så det har nok hatt sitt å si for at jeg valgte å gjennomføre førstegangstjeneste og nå er i Heimevernet selv, forklarer Marit.

– Hvorfor har du en forsvarsvilje og vil være med på å forsvare landet?

– Det er egentlig litt vanskelig å forklare. Men det har med kjærlighet til flagget og landet vårt. Det ligger en stolthet i det å kunne bidra. Det er også noe spesielt å ha på uniformen med det norske flagget på armen. Da blir man automatisk mer rakrygget. Med å være i Heimevernet så er man med på å beskytte det man har kjært og nært, sier småbarnsmoren, som også tror lokalbefolkningen i Storfjord er positiv til at Heimevernet finnes.

– Når vi er på øvelse og drar en tur på butikken, så legger folk merke til at man har uniform. Jeg tror det settes pris på at Heimevernet er her. Jeg tror også de aller fleste vet hva HV står for og hva vi gjør.

LOKALKUNNSKAP

Dette med nærhet er viktig for Marit.

– Lokalkunnskapen er viktig. Vi som tilhører vårt område kjenner hjemplassen. Vi er lokale og kan bidra i lokalsamfunnet uansett hva som skulle skje. For fem år siden var det en jeger som ble meldt savnet i en dal her i Storfjord. Det viste seg at han hadde fått slag ute på post. Den lokale HV-øvelsen var i ferd med å avsluttes, men alle ble tilbakekalt for å hjelpe til med å finne jegeren. Og det reddet kanskje livet hans. Det viser at Heimevernet gjør en viktig jobb.

– Jeg er veldig fan av dette med lokal forankring. Tjenesten i HV ville vært noe helt annet om vi måtte reist en annen plass i landet, hvor man ikke er så godt kjent. Hadde det skjedd noe unormalt her i Storfjord, så ville det sikkert vært veldig lett for oss å registrere det, nettopp fordi vi er et lite lokalsamfunn. Vi er med i ulike Facebook-sider hvor det varsles om det står en mistenkelig stor hvit varebil med utenlandske skilt parkert her, sier hun.

FREMTIDEN

I løpet av 75 år med Heimevernet har mye skjedd. Organisasjonen har gått fra en struktur på om lag 90 000 soldater, inkludert eget sjøheimevern til at Sjøheimevernet er borte og en strukturen er nede på 40 000 soldater, hvor 3 000 av disse tilhører innsatsstyrkene.

Men én ting er historien. I Heimevernet ønsker man å bruke 75-årsjubileet til å se fremover. Gjennom behandlingen av Landmaktproposisjonen i 2017, besluttet Stortinget den videre utviklingen for landmakten i Forsvaret. I vedtaket ble regjeringen bedt om å komme tilbake til Stortinget med «en helhetlig faglig vurdering av Heimevernets behov for bemanning, trening og utstyr for å løse sine oppgaver».

For å svare på dette vedtaket ble det blant annet opprettet et prosjekt «Heimevernet mot 2030» ved Forsvarets forskningsinstitutt (FFI), som avsluttes i 2021. Her ser man spesielt på to problemstillinger: Hva er de viktigste truslene Norge står overfor der Heimevernet kan tenkes å bidra, innenfor rammene av totalforsvaret og hvilken rolle, og hvilke tilhørende oppgaver, bør Heimevernet ha i framtiden?

33 år gamle Marit har lest de to delrapportene av studien som så langt er kommet. Men for henne er det mer viktig hvordan Heimevernet utvikler seg nede på lagsnivå, enn å tenke i de store banene om hvordan Heimevernet skal se ut om ti år.

Hun deler likevel noen tanker hun har:

– Jeg håper Heimevernet i fremtiden fortsatt skal bli en bidragsyter til det sivile, som for eksempel politiet og lokalmiljøet. Noe dette året har vært en bekreftelse på, da vi i mars og april fikk sms-varsling med mulig innkalling til å bistå politiet med grensekontroll, sier Marit.

– Jeg tror Heimevernet vil bli enda mer aktuelt, men jeg tror ikke HV vil ha en radikal utvikling. Jeg oppfatter at man ønsker å få mer kunnskap ned på lagførernivå. Det synes jeg er veldig bra fordi det er viktig at man unngår dødtid på treningene. Samtidig er det viktig at man får videreformidlet denne kunnskapen videre til soldatene, og da spesielt de som er nye. Det er ikke alt man husker fra førstegangstjenesten når man møter til første HV-trening, kanskje mange år etterpå.

POSITIV TIL FREMTIDEN

Marit titter opp mot Lyngsalpene som omkranser hjemgården og bygda. Solen titter fremdeles fram, men mørketiden nærmer seg med stormskritt.

Hun innrømmer glatt at hun er positiv til HV-tjenesten og vil de neste årene ta kurs og gjøre det hun kan for å klatre i systemet og få litt mer ut av livet i grønt.

– Jeg tenker sånn: Jo mer positiv man er, jo mer smitter det over på andre. Er man negativ, så smitter det også over på andre. Da mener jeg det er bedre å være på pluss-siden.

Å gå rundt en uke på trening og være negativ og sur, bidrar ikke til noe godt, fastslår Marit, som ikke overraskende synes det er helt greit å være i HV til hun er 44 år.

– Jeg vil gjerne være lenger enn det også, om jeg har kapasitet og motivasjonen fortsatt er der.

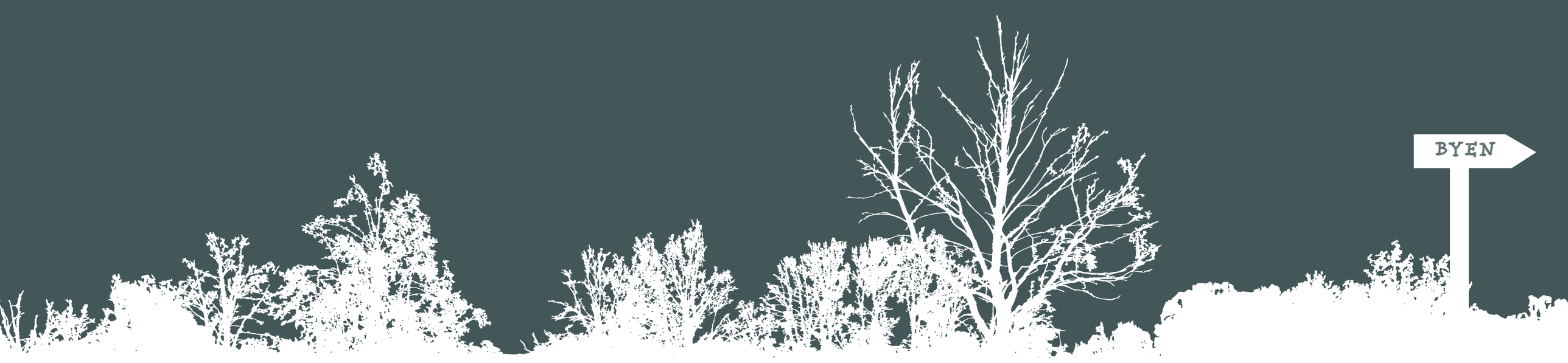

EIT SKRÅBLIKK PÅ BY- OG BYGDESOLDATAR

Er det forskjell på kvar i landet soldatane i HV kjem frå? Ta på humorbrillene og gjer opp di eiga meining.

TEKST OG FOTO: Karoline Lillemo

Heimevernet er å finne i både store byar og små bygder. I to covid-19-tilpassa intervju fekk soldatar frå to ulike områder fritt spelerom til å reflektera rundt forskjellane på soldatar frå bygd og by, med ein stor porsjon humor. Er det nokon tydelege forskjellar mellom dei, og har desse soldatane same perspektiv på det?

Då spørsmåla først blei stilt vart det vanskeleg å svare på for dei seks soldatane. Dei uttrykkjer at dei ikkje tenkjer noko spesielt over dette når dei er inne til teneste. Etter ei lang og grundig omtenkingstid, og med mykje latter, kom soldatane likevel med nokre historiar og erfaringar dei har samla på i løpet av si tid i Heimevernet.

Kva er skilnaden på ein bysoldat og ein bygdesoldat?

– Ein bysoldat går heim først, seier Kjetil med eit stort glis.

– Bygdefolket er ofte litt meir utandørs i vêr og vind, og er vande til å «hate» litt meir. Det er ikkje like komfortabelt som i byen. Det er vel også ein fordom eg har. Bygdesoldatane ligg ute i skogen, mens bysoldatane gjer meir administrativt arbeid, seier Jonas.

– Når det gjeld yrke, så trur eg det er fleire i byen som jobbar på kontor eller i servicebransjen enn på bygda. Baristaer, servitørar, i tillegg til designarar og kunstnarar, og så vidare.

–På bygda er det fleire som er nevenyttige og har praktiske yrke. Det er også naturleg at det blir slik, uttalar Arne.

– Men så må nokon også bygge dei kontora, legg tømrar Kjetil til med eit smil.

– Det er vel mange frå byen som har ei økonomiutdanning, seier Jonas idet han ser på økonomen Knud og ler.

På kva område er de like?

– Det som er så fint, er at når ein tar på seg uniforma, så blir me heilt like, seier Arne.

– Der har du jo heile poenget med uniforma, at alle kulturelle forskjellar blir vaska bort, legg Jonas til.

Ser de noko til kvarandre utanfor HV?

– Eg har ein klassekamerat som er i same HV-område, som eg treffer på fritida, fortel Jonas.

Kvar er Heimevernet viktigast, på bygda eller i byen?

– Eg trur at folk i byen blir meir overraska når dei ser oss, men ute på bygda er det fåtalet som bryr seg. Der køyrer dei bare rett forbi deg, med jaktrifla i baksetet, seier Kjetil.

– Heimevernet har tradisjonelt sett vore på bygda, og mange der kjenner til organisasjonen. Eg ser ikkje føre meg at det har vore like mykje slik aktivitet i byen heile den perioden. Då blir det naturleg nok meir merksemd rundt soldatane når dei først viser seg der, seier Arne.

– I byen er det fleire institusjonar som tar seg av hendingar som skjer, slik som politiet. Men dersom det eksempelvis skulle bli ein leiteaksjon, vil me vera viktige både i byen og på bygda, seier Knud.

I BYGDA MØTER DU:

Jonas Røttingen, Bergen Sør HV-område. Jobbar med frakt og bagasje på helikopterterminalen på Bergen lufthamn. Frå Røtinga, Os.

Kjetil Klakegg, Bergen Sør HV-område. Jobbar som tømrar. Frå Klakegg.

Knud Dahl, Bergen Sør HV-område. Jobbar med økonomi i eit vasskraftselskap. Frå Stord.

Arne Eskild Hyttebakk, Bergen Sør HV-område. Jobbar som arbeidsleiar på Kværner Stord. Frå Rennebu.

Kva er skilnaden på ein bysoldat og ein bygdesoldat?

– Eg er snart på veg ut av HV og har vore vitne til mange ulike episodar oppgjennom, kor skilnadene mellom by og bygd blir veldig synlege. Historiene blir mange, men dei største blir vel at ein ser på bygdefolket som mykje meir praktiske, og at hos byfolket dreier det seg om caffé latte, kvitskjorte og meir administrativt arbeid, ler Hans, og legg til: – I seinare tid har dette jamna seg ut.

– Dei som eksempelvis kjem frå gard, er ofte veldig praktiske. Me som er frå byen, kan kanskje bidra med litt andre ting. Dersom bygdefolket tar seg av det som er meir praktisk arbeid, så kan me vera ein god ressurs rundt dette med papirarbeid, planar, ordregong, som kanskje er meir naturleg for dei som har kontorteneste. Struktur og orden kan me vera gode på, seier Daniel.

– Eg har eit praktisk døme frå då eg var i Sjøheimevernet, kor sambandet på ein kystmeldepost ikkje fungerte. Då sette to bønder frå Jæren seg ned og tok den frå kvarandre for å prøve å reparere den. Dei spurde om dei kunne dra på Clas Ohlson ein tur, noko som lett kunne ha blitt avfeia med å seie at den skulle inn på verkstad. Ettersom befalet visste kva for ein kompetanse desse to hadde med seg frå det sivile, lot han dei dra dit og skaffe delen dei trengde. Dei fekk reparert han, og me fekk ein fullt operativ kystmeldepost. Det er det Heimevernet handlar om – å kunne bruke ressursane me har, fortel Hans.

På kva område er de like?

– Uansett kvar du er frå, så er du avhengig av engasjement og initiativ som soldat, i tillegg til dugnadsvilja. Dersom du bare blir dratt gjennom organisasjonen, vil du ikkje kunne fungere like godt som når du sjølv gjer ein god jobb. Desse tinga må vera fellesnemnarar for alle som er i HV, uttrykkjer Hans.

– Det at ein forstår at HV sin store styrke, er dei ressursane me har. Den felles forståelsen for dei mange ulike menneska i organisasjonen, også i ein operativ situasjon. Dersom du veit å spele på dei ulike rollene, vil det styrke HV, seier Daniel.

Ser de noko til kvarandre utanfor HV?
– Eg har kollegaer og ein nabo som er i HV, i tillegg til nære omgangsvener som eg ser mykje til, fortel Daniel.

– Mange av kompisane mine er også i HV. Då blir ofte HV eit tema me pratar om når me møtast, noko eg synest er fint, seier Hans.

Kvar er Heimevernet viktigast, på bygda eller i byen?

– Det er vanskeleg å svare på. På bygda vil HV derimot vera meir synleg fordi det er færre folk og aktivitetstilbod. I byen er det tusenvis av ulike aktivitetar og tilbod, og Forsvaret blir berre eitt av dei, fortel Hans.

– Byar vil ofte væra strategiske knutepunkt som blir viktige å sikre. Den treninga me har på Kvernaland Fabrikk handlar nettopp om å ta Forsvaret ut av skogen og inn i byen. Slik sett vil kanskje HV bli viktigare i byen enn på bygda, uttrykkjer Daniel.

Han tenkjer tilbake til hans fyrste år i Forsvaret og fortel om kor mykje hans tankegong har endra seg sidan den gong.

– I førstegongstenesta kom eg inn med store fordomar. Eg er født og oppvaksen i Oslo og hadde ikkje noko kjennskap til bygda i det heile tatt. Eg hadde sterke fordomar mot alt som var utanfor Oslo, blant anna at dei var vanskelege menneskjer å jobbe med, fortel Daniel med eit smil.

– Så fort du kjem inn på HV trening og kler deg opp i same uniform så viskast forskjellane ut. Alt av etnisitet, demografi, kjønn, og så vidare. Du hamner raskt i same sjargong og får same mentalitet. Då eg snakka med dei som kom frå Kyrksæterøra eller Toten så hadde dei også sine fordomar mot byfolk.

– Me var arrogante og udugelege folk. Frå begge sider er det sterke fordomar, men dei forsvinn når me møtes, avsluttar han.

I BYEN MØTER DU:

Hans Olav Sandvoll, Sandnes HV-område. Jobbar i Ryfylke friluftsråd med idrett og friluftsliv. Frå Tasta, Stavanger.

Daniel Hektoen, Sandnes HV-område. Jobbar med økonomi innanfor olje- og gassindustrien. Frå Oslo, bur i Stavanger.

BAKGRUNN FRA HV ER EN STYRKE

25 år etter tjeneste på Balkan bestemte områdesjef Rune Meier seg for å reise ut på nytt - for Norge og FN.

TEKST: Rune Haarstad FOTO: Forsvaret

– Å reise ut er et valg jeg ikke angret på en eneste dag i de 15 månedene jeg tjenestegjorde som stabsoffiser innen logistikk (MovCon) i FNs misjon i Sør-Sudan (UNMISS). Valget var også sterkt påvirket av mitt engasjement i veteranarbeid de senere årene, og gjennom lange samtaler med andre veteraner ble lysten styrket, forteller den erfarne sjefen for Gjerdrum og Nannestad HV-område i Oslo og Akershus heimevernsdistrikt 02.

Med bakgrunn fra Heimevernet og fra sivil jobb gjennomførte Rune Meier rotasjon av 50 000 soldater til 30 steder i hele Sør-Sudan.

VANSKELIG Å SØKE

– Det mest utfordrende var å få oversikt over hvordan jeg kunne komme meg ut, forteller han.

– Hvordan lyses stillingene ut? Hvordan er søknadsprosessen? Hvem skal jeg snakke med i forkant av deployering siden jeg ikke var på militært nett til daglig?

– Jeg fikk heldigvis god hjelp fra distriktet mitt. Jeg er ikke i tvil om at distriktssjefens påtegning på søknaden var utslagsgivende for at jeg fikk stillingen. Avklaring med sivil jobb er også viktig.

– Rettighetene i arbeidsmiljøloven er klare, men det er viktig å ha en god dialog med arbeidsgiver, slik at tjenesten oppfattes som noe positivt, poengterer Meier.

NORSKE OFFISERER HAR ET GODT OMDØMME

– Min sivile erfaring og bakgrunnen som områdesjef kom godt med. Erfaring fra et strukturert planarbeid, ordreutvikling og innsikt i militære operasjoner var viktig. Beredskapsarbeid opp mot politi og kommuner i HV-sammenheng har også gitt nyttig innsikt i andre enheters operasjonsmønster som også satte meg i stand til å raskt gå i dialog med enhetene jeg skulle jobbe med.

– Norske offiserer har et godt omdømme i FN, og i UNMISS var det lett å bli stolt over norske kolleger, som i stor grad ble gitt oppgaver og ansvar langt utover hva norsk stillings- og gradsnivå kanskje skulle tilsi. Min uærbødige påstand er at Heimevernet i enda større grad kan tilføre offiserer med en variert bakgrunn som kombinerer både militær og sivil kompetanse. Det er et godt utgangspunkt for den fleksibilitet og tilpasningsevne som en slik deployering krever.

MANGE OPPGAVER OG MYE ANSVAR

– Jeg fikk mange oppgaver og mye ansvar, som fungerende seksjonssjef for helikopterbestillinger i misjonen og for min egen seksjon MovCon.

Seksjonen har ansvar for å planlegge og gjennomføre store rotasjoner av soldater i hele Sør-Sudan. Det ble lange dager og netter. Jeg fikk god bruk for feltsengen på kontoret – som ble flittig brukt da arbeidet krevde det. I tillegg til jobben min, hadde jeg også oppgaven som kontingentens økonomiansvarlig og overtok også rollen som «admoff» det siste halve året.

DET SOSIALE ER VIKTIG

Meier har ellers brukt tiden i Juba godt til å trene.

– Jeg har løpt mer enn 3500 kilometer i løpet av deployeringen og har løftet betydelige tonn i trenings-rommet. Jeg har også engasjert meg sosialt – og har fått et stort nettverk med både militære, politi og sivile. Blant annet deltok jeg i kor og fremførte «Mitt hjerte alltid vanker» solo på norsk, for en sal med 200 tilskuere – ypperlig akkompagnert av min kollega Runar på piano.

– Jeg angrer ikke på at jeg dro ut – og håper å få en tur ut igjen om ikke alt for lang tid.

VÅR SISTE MANN I KOSOVO

Tusenvis av norske soldater har tjenestegjort i Kosovo Force (KFOR) siden 1999. Torbjørn Kristiansen har akkurat kommet hjem fra tjeneste i KFOR som siste nordmann i misjonen.

– Denne stillinga tilhørte Heimevernet, og mange HV-folk fra hele landet har vært her før meg, forteller Kristensen. – På grunn av covid-19 kunne ingen komme ned å bistå med å legge ned.

– Dermed ble det meg som sendte hjem, kasserte og donerte alt av materiellet vårt, forteller han.

– Det ble også forhandlinger om overtakelse av Norwegian House og bilene våre. Mens dette pågikk så var det en intens kamp mot smitte i leiren. En tid var vi den leiren i NATO som hadde mest smitte. Så kom all jobben med seremonier og avslutning. Men nå er det gjort og en æra er over!

TORBJØRN KRISTIANSEN

MILITÆRGEOGRAFEN I MALI

Stein Moen er nå hjemme igjen etter 14 måneder som milgeo-spesialist i FN sin fredsbevarende styrke i Mali.

– Jeg hadde over lang tid et ønske om å reise ut, og tok flere kurs for å kunne bli en gripbar ressurs. Under en HV-øvelse fikk jeg et tips at det var en stilling ute som jeg kunne søke på, forteller han.

– Jeg fikk stillingen som milgeospesialist i HQ for FN sin fredsbevarende styrke i Mali, MI-NUSMA. Etter å ha jobbet 21 år som GEO-spesialist/leder i stat og kommune, ble min kompetanse i FN systemet svært godt mottatt. Jeg følte meg hjemme fra første dag. Det var som å jobbe i en norsk kommune. Jeg var så heldig at jeg fikk lov til å jobbe der i 14 måneder, og det er først etter en stund at man virkelig får utrettet noe. Militære erfaringer tar jeg også med meg hjem. Man må hele tiden være forberedt på at noen ikke vil deg vel, og at man forbereder seg på det. Du må bygge opp all faglig tillit fra bunnen av, og da er det kjempegøy at både jeg og de som jeg jobber sammen med ikke ønsket at jeg dro hjem.

STEIN MOEN

– Dette har vært ett av mine beste år. Jobben i FN er som skapt for HV-personell med vår unike kunnskap fra både det sivile og militære, for FN er veldig mye sivilt, for det er ikke noe NATO-operasjon – her er det de sivile som bestemmer. Ringer Forsvaret eller FN i morgen så er jeg klar til å gjøre en ny innsats for freden i verden.

SLIK SØKER DU

• Forsvarets personell- og vernepliktssenter har normalt to utlysningsrunder i året, mars og september. Dette er ofte stabsstillinger på kaptein til oberstløytnantsnivå.

• Forsvarsgrenene har ofte stillinger med lavere gradsnivå i de styrkebidragene de selv bemanner. Her vil aktuelle enkeltstillinger bli utlyst internt.

• For å finne frem til mange av disse stillingene må du kontakte personelloffiseren i ditt HV-distrikt.

• Søknaden bør inneholde en god «begrunnelse» for søknaden og din sivile kompetanse som ikke er så lett synlig i ditt militære rulleblad.

SAMBANDSEKSPERTEN I AFGHANISTAN

Geir Skogeng er sambandsoffiser i innsatsstyrke Bjørn West. I løpet av noen få år har han 57 måneders intopserfaring i både FN og NATO.

– Som en del av innsatsstyrken hadde jeg nok «litt» over gjennomsnittlig antall tjenestedager og når spørsmålet kom om jeg kunne ta en stilling i Afghanistan, var jeg ikke vanskelig å be, smiler Skogeng.

Første tur var som ass G-6 (samband) med ansvar for taktisk samband hos norske avdelinger i hele Afghanistan.

– Noen måneder etter at jeg kom hjem, fikk jeg spørsmål om jeg kunne lede oppbyggingen av en sambandsskole, Signal School, for den afghanske hæren, forteller han. Som mentor jobber man med afghanere hver dag, men også i et flernasjonalt team. Det var veldig lærerikt og «underholdende», smiler han.

GEIR SKOGENG

Geir fulgte skolen helt til organisasjonen var selvgående og mentoreringen ble avsluttet.

I 2015 kom det en mulighet for å reise i FN-tjeneste til Sør-Sudan i UNMISS. Utfordringene var mange i verdens minst utviklede land. Med jungel og et mylder av stammer med 200 forskjellige språk, korrupte ledere og en lidende befolkning.

– Jeg reiste ned for å ta en stilling i hovedkvarteret (U7). Jobben gikk ut på å fasilitere undervisning for styrkens 17 000 soldater.

– I Afghanistan syntes jeg det var morsomt å jobbe med forskjellige nasjoner, men i Sudan var det fantastisk! 80-90 nasjoner fra alle verdens hjørner - Mongolia, Fuji, India. Jeg kan skrive under på at ingen dag i FN blir kjedelig.

– I mars 2019 reiste jeg ned igjen til en ny stilling i UNMISS. Denne gangen til Mission Support. Denne gangen inn i den sivile FN-verdenen. Jeg var der som norsk offiser, men jobbet stort sett med sivilt ansatt FN-personell. Tjenesten ble avsluttet i mars 2020, og jeg kom akkurat ut av Afrika før alt stengte i forbindelse med korona.

Årene med HV-tjeneste har vært en god bakgrunn for å jobbe internasjonalt. Det å spille på kunnskapen og erfaringen fra soldatkollegaer fra alle lag i samfunnet er ikke så veldig forskjellig fra å jobbe med internasjonale kollegaer. De årene jeg har vært i internasjonal tjeneste har lært meg mye og har gitt meg venner fra hele verden, avslutter han. – Jeg har stående invitasjon på ulvejakt i Mongolia og dykking i Australia.

FÅ DEN BESTE JEGERTROPPEN

Heimevernet har i lengre tid hatt jegertropper i innsatsstrukturen, og nå er de også kommet til områdestrukturen.

TEKST: Heimevernets skole- og kompetansesenter

Nysgjerrig på Heimevernets kurs i 2021?
Informasjon finner du her: www.forsvaret.no/heimevernet/kurs

Jegertroppene i innsatsstyrkene selekterer personellet inn igjennom opptak og har flere treninger hvor de kan utdanne eget personell innad i troppen. I området er dette litt vanskeligere.

Når HV innfører jegertroppene i området, kjøres det ikke samme seleksjon som i innsatsstyrkene. Man kan ikke velge det personellet som tidligere har jegerbakgrunn og som kan gå rett inn i stilling og fungere. Troppene blir konvertert fra det som tidligere var «overvåkning og kontroll» eller en annen troppetype. Området får folk som har geografisk tilknytning i troppene, og det er det man må jobbe ut ifra.

HVA ER JEGERTJENESTE?
Hvordan skal man legge til rette for at disse troppene kan løse de oppdragene man er tiltenkt å gjøre? Hva når ingen i troppen har bakgrunn eller utdanning innen jegertjeneste?

Mange tolker jegertjenesten dit at jegerlagene går langt, graver seg ned i en observasjonspost og blir liggende der i flere dager. Men dette er kun en av de metodene jegertroppen må kunne for å løse oppdrag.

Å opprette en jegertropp i et område kommer av et behov for å samle informasjon og danne seg et bilde av hva som rører seg i ansvarsområdet. Jegertroppen skal overvåke og kontinuerlig observere mot en akse, område eller terreng for deretter å rapportere en presis beskrivelse av hvorledes ting foregår.

Jegertroppen må kunne oppklare og systematisk gjøre et gjennomsøk av et område for deretter å rapportere hva de har observert. Hvis jegertroppene klarer disse to tingene og rapporterer relevant informasjon til riktig mottaker uten å bli oppdaget, da løser jegertroppen og jegerlagene sitt oppdrag.

OPERERE SELVSTENDIG
Det er derfor viktig at jegertroppene trener på observasjon, oppklaring og rapportering. *Hvem skal jegertroppene rapportere til?* For området er det gjerne områdesjefen som trenger informasjon for å kunne ta avgjørelser, objektssjefen ønsker tidlig varsling om når noen er på vei inn mot objektet eller andre ting som kan påvirke operasjonen.

Jegerlagene må kunne operere selvstendig, eller underlagt andre tropper for å dekke deres informasjonsbehov. Altså vil ikke troppsledelsen lede lagene sine slik man er vant til i en geværtropp. For å bli flinke på sine kjerneoppgaver, må jegertroppene trene realistisk og variert. Det nytter ikke å trene på det samme oppdraget i det samme terrenget hver gang. Treningen bør også legges opp i forskjellige årstider slik at jegerne mestrer sitt ansvarsområde hele året. Årets trening bør legges opp slik at jegerne får et oppdrag, gjør forberedelser for oppdraget og deretter løser oppdraget. Identifiserer man momenter underveis i oppdraget som må trenes på tar man ut dette og trener spesifikt på dette før man går tilbake til trening.

Dette prinsippet kan kalles hel-del-hel. Jo flere oppdrag en jeger har trent i forskjellig terreng og settinger, jo større blir erfaringsbasen. Dette gjør at han senere kan bruke erfaring til å løse oppdrag på en bedre måte.

Man må dra nytte av en så stor del av årets trening som mulig. Jegerne overnatter i telt, nødbivuakk under hele treningen og øvelsen. Dermed trener man overlevelse, på å ta vare på eget materiell og personell helt gratis, selv om det er skytebanetjeneste eller andre grunnleggende soldatferdigheter som er på programmet.

RAPPORTERER
Hvordan og hva skal jegeren rapportere?
Det er det områdesjefen eller etterretningsoffiseren trenger svar på, som skal rapporteres. Det kan være hensiktsmessig å rapportere direkte i klartekst gjennom sambandet til områdets kommandoplass eller komme tilbake med bilder, skisser og liknende. Det viktigste er at jegerne rapporterer det de ser og ikke det de tror foregår.

Heimevernets skole- og kompetansesenter (HVSKS) har etter at området fikk jegertropper identifisert at flere trenger og ønsker kurs og utdanning innen jegerfaget. I 2020 har vi gjennomført «videregående lagførerkurs jeger» som det eneste jegerfaglige kurset. Det har vært gjennomført troppssersjantkurs, men dette har vært et kurs med både gevær, innsats, utrykning og jeger.

Dette gjør at det er vanskelig å gi jegeren et fullstendig relevant kurs. Vi har derfor besluttet at det skal gjennomføres en pilot på et «fagkurs jeger» som skal gå i et område med jegertropp først. Deretter skal vi sy sammen et kurs HVSKS kan tilby til hele HV.

HVSKS må forsøke å tilrettelegge kursene for de troppetypene vi har i HV slik at de kan løse sine oppdrag.

AVDELINGSSTOLTHET ER AVGJØRENDE FOR Å LYKKES

Hvilken betydning har stolthet for vanlige norske menn og kvinner som tjenestegjør i Heimevernet? Jeg mener at det betyr nesten alt.

TEKST: Svein Riste FOTO: Forsvaret

Standarden og nivået til avdelingen bestemmes av summen av de ferdigheter, holdninger og ikke minst innstillinger som både befal og mannskaper har i forbindelse med hver øvelse eller operasjon og de oppgaver vi blir tildelt. Det hjelper ikke at jeg som områdesjef behersker eller forfekter disse ferdighetene og holdningene om jeg ikke klarer å påvirke resten av avdelingen til å føle det på samme måte gjennom det jeg sier og det jeg gjør.

Som områdesjef for Hedmark utrykningsområde har jeg vært heldig å være en del av avdelingen fra den ble opprettet i 2006. Først som stabstroppssjef, deretter nestkommanderende for området og områdesjef fra 2015.

Svaret på hva stolthet betyr for en HV-soldat tror jeg er ganske individuelt, men det er noen fellesnevnere som jeg, i hvert fall for egen avdelings del, begynner å få en formening om at er viktige.

Stolthet handler om å skape trivsel og tilhørighet, kall det gjerne en organisasjonskultur. Det handler om å oppleve at du er en del av noe som er større enn seg selv. Det handler om å oppleve at du er på et godt lag og at du får utfordringer som er realistiske og oppnåelige for å nevne noe. Det er ikke enkelt med det begrensede antall dager vi er sammen hvert år å få til dette. For min del har det den konsekvens at jeg er administrator for avdelingens lukkede Facebookgruppe hvor både tidligere og stadig tjenestegjørende kan være medlemmer. Jeg sender jule- og nyttårshilsen på e-post til alle og jeg prøver å dele informasjon om det som er viktig også utenom treningene.

Jeg mener at forutsetningene for å skape avdelingsstolthet er noe som starter på toppen – altså hos sjefen, men som den enkelte befalingsmann- og kvinne må hjelpe til med å implementere i den enkelte tropp og det enkelte lag for at effekten for avdelingen skal bli som ønsket. Det er ikke noe som gleder meg mer enn når jeg på slutten av en trening får SMSer, hvor det takkes for en god trening og at de dagene vi har vært sammen har blitt opplevd som meningsfulle og utviklende. Ikke bare militærfaglig, men også på det menneskelige plan.

Hedmark utrykningsområde består av mannskaper og befal fra hele Innlandet (tidligere Oppland og Hedmark). Dette medfører at vi i liten grad treffes utenom de møtene og samlingene vi har i HV-regi (årlig trening og en til to plandager). Ved å lære hverandre å kjenne, skapes en tillit, felles forståelse for hva vi mener med «god kvalitet». En felles forståelse for dette bidrar til å skape en avdelingsfølelse og stolthet som går gjennom befalskollegiet og til den enkelte soldat.

For mannskapene så er laget og de andre medlemmene i laget kanskje den enheten som det er enklest å føle tilhørighet til. Derfor er det viktig å jobbe for å ha mest mulig fast sammensatte lag, helst med ulik alder, kompetanse og kjønn for å sikre kontinuitet over tid. Her er jeg heldig å ha godt kvalifiserte lagførere som ivaretar sine på en svært god måte og som jeg har tillit til jobber for å leve opp til min overordnede intensjon når det gjelder disse overordnede målsettingene. Lagførerne er derfor de viktigste verktøyene jeg har for å lykkes.

For meg som sjef for Hedmark utrykningsområde er avdelingsstolthet avgjørende for å lykkes. Min jobb som områdesjef handler om å ha en forståelig, enkel og tydelig intensjon som gir mine mannskaper og befal rammebetingelser å jobbe med som sikrer forutsigbarhet, realistiske mål, motiverende og utviklende øvelser som igjen gjør at avdelingen får mulighet for å lykkes – sammen.

Illustrasjonsbilde

TILLIT PÅ ALLE NIVÅ

Jeg har virkelig troen på at Ordning for militært tilsatte (OMT) gir effekt i Heimevernet.

TEKST: Gjert Grave FOTO: Karoline Lillemo og Helene Thorkildsen

Den 12. juni 2015 vedtok Stortinget Ordning for militært tilsatte (OMT). I vedtaket ble det fastsatt at ordningen skulle gjøres gjeldende fra 1. januar 2016, og være ferdig innført innen utgangen av 2020.

Forsvarsstaben (FST) utga i 2015 implementerings- og milepælsplanen, som skulle sikre at OMT ble implementert, jamfør Stortingets beslutning tidligere samme år. Med dette ble Norge det siste av 29 NATO-land som innførte en spesialistordning i nyere tid.

ØKT OPERATIV EVNE

OMT innføres for å oppnå økt operativ evne gjennom å bemanne strukturen med personell med riktig kompetanse. Man må stå i soldatyrket over tid for å bli god. Derfor har Forsvaret avviklet de korte treårskontraktene for vervede, og erstattet dette med tilsetting til enten 35 år (T35) eller 60 år (T60).

Heimevernet er så å si ferdig og i mål med OMT både i styrkestrukturen, men også i produksjonsstrukturen med noen få unntak. Jeg vil si at HV sammen med et par andre DIFer (driftsenheter) har løst dette på en meget fornuftig og hensiktsmessig måte. Konverteringstabellen vil opphøre og stillinger som nå er drøftet til other ranks (OR) vil bli besatt av OR neste gang denne stillingen vil bli utlyst.

Det er nå viktig å leve ut OMT og få dette til å fungere slik at det gir operativ effekt. Hvis det ikke gjør det har vi mislykkes med denne ordningen.

Jeg har virkelig troen på at dette skal gi økt effekt når ordningen får satt seg litt og alle finner sin plass og rolle.

Det handler nå om å la folk virke og gjøre den jobben de er satt til å gjøre. Det handler om tillit på alle nivå.

COMMAND TEAM

Begrepet Command Team (CT) er innført i Forsvaret og også i Heimevernet som en del av OMT.

I Heimevernet brukes begrepet Command Team fra troppsnivå og helt opp til Heimevernets ledelse.

Det er nå utarbeidet en stående ordreveileder (SO) på ansvar og oppgavefordelingen for Command Team i Heimevernet. Hensikten med denne er å gi et innblikk på Command Team, samt konkretisere ansvar og oppgaver.

SO er per nå veldig detaljert, men dette er på grunn av stillingsinstruksen ikke er helt klar på alle nivå. Den definerer roller, ansvar og myndighet på en god måte.

OPPDRAGSBASERT LEDELSE

I Heimevernet og Forsvaret for øvrig er ledelsesfilosofien oppdragsbasert ledelse. Oppdragsbasert ledelse er avhengig av tillit og gjensidig forståelse mellom sjefer på ulike nivå.

Skal Command Team gi full effekt er det viktig å ta utgangspunkt i oppdragsbasert ledelse. Ett Command Team vil sikre at oppdragsløsningen sees fra to nøkkelperspektiv, og kan sees på som en kommandonode som kobler soldaterfaring og soldatperspektivet med autoritet og systemhelhet.

En analogi som kan benyttes er at sjefen ser helheten og de store linjene i fugleperspektiv (som det bildet man får når man snur kikkerten feil vei), mens sjefssjersjanten er tett på og zoomer inn for å ha kontroll på detaljene. Sammen danner systemet med to forskjellige perspektiv et bedre grunnlag for oppdragsløsningen på vei mot et felles mål.

Jeg har virkelig troen på at dette kan løfte Heimevernet et hakk videre.

GRENSEKONTROLL

Til slutt vil jeg knytte noen kommentarer til det vi i Heimevernet står i om dagen. Grensekontroll og bistand til politiet grunnet covid-19.

Jeg må si jeg er imponert i hvordan HV løser oppdrag og hvor fleksible og løsningsorienterte alle er. Dere setter alle HV på kartet. Vi skal alle være stolt av å være en del av Heimevernet.

Jeg vil gjerne få sitere distriktssjefen i HV-05 da han møtte området sitt som fikk kort varsling, men møtte mannsterke på Haslemoen etter kort tid, for å løse oppdraget i ledelse av områdesjef Svein Riste: – *«unnskyld og takk»* .

Unnskyld fordi jeg vet det er utfordrende for mange både hjemme og på jobb om dagen. Mange sliter med å få endene til å møtes både som privatpersoner og bedrifter. Dette blir lagt merke til og gir inntrykk.
Takk fordi dere stiller opp og ser viktigheten av en så viktig sak som det vi står i nå. Dere er et bevis på hvor sterk forsvarsevnen og viljen er i Norge. Takk for den innsatsen dere gjør.

Til slutt vil jeg gjerne ønske dere alle en riktig god jul og et godt nytt år!

VELKOMMEN TIL UTDELING AV SØNSTEBYPRISEN *2021*

ÅRETS PRISUTDELING BLIR OVERFØRT DIGITALT
FREDAG 15. JANUAR KLOKKEN 13.00
STED: **WWW.NO24.NO**

Som nasjon har vi en moralsk plikt til å verne om demokratiet som generasjoner før oss har kjempet og falt for. Denne grunnleggende friheten er det som sikrer vår hverdag og fremtid. Som folkeopplyser var dette Gunnar Sønsteby sitt budskap, og det er dette Sønsteby-fondet arbeider for å bringe videre. Hvert år deler fondet ut Sønstebyprisen.

Prisen deles ut til: «(…) den person eller organisasjon som i handling har fremstått som en modig forsvarer av de grunnleggende verdier i vårt demokrati, herunder holdt forsvarsviljen levende og bidratt til at vårt forsvar trygger landets frihet og uavhengighet.»

Fondet gir også støtte til forskning, utdanning og annet arbeid med informasjon om okkupasjonstiden 1940 til 1945, samt formål som ivaretar norske krigsveteraners interesser.

Følg oss på **FACEBOOK** og **INSTAGRAM**
WWW.NO24.NO post@no24.no
For donasjoner: **VIPPS #10821**

SØNSTEBY FONDET

ØNSKET SEG INN I HEIMEVERNET

Fire måneder etter at Aurora Kildahl (21) sluttet i Forsvaret, var hun inne på sin første øvelse i Heimevernet. Det skyldes hennes kunnskaper som dykker.

TEKST: Jonny Karlsen FOTO: Forsvaret

Hær-dykkerne og vi har, foruten felles grunnutdanning på dykking, det til felles at vi er små maritime kapasiteter i en større grønn organisasjon.

Knut H. Øvrebø

1

HV-DYKKER:
Aurora Kildahl var denne høsten på sin første øvelse med Heimevernet, som dykker.

2

UNDERVANNSLØFT:
På denne øvelsen var det mye fokus på flytting av tunge objekter under vann ved hjelp av løfteballonger.

3

NØDVENDIG:
HV trenger dykkere siden man også har ansvaret for en rekke objekter med sjøside.

I oktober hadde dykkerne i innsatsstyrke Claymore i Nord-Hålogaland heimevernsdistrikt (HV-16) øvelse.

– Jeg synes min første øvelse i HV var veldig spennende og gøy. Vi gjorde mye av det jeg drev med da jeg jobbet fast i Forsvaret. Men det var morsomt å få prøve seg på litt nye utfordringer og bare det å få dykket igjen var fint, sier Aurora Kildahl.

Hun startet i førstegangstjenesten som skipsdykker i Marinejegerkommandoen (MJK). Så fikk hun stilling som hovedinstruktør på Forsvarets Dykker- og Froskemannsskole (DFS), som er ansvarlig for opplæring av alle dykkere i Forsvaret.

– Jeg jobbet der i nesten to år før jeg begynte å studere i Tromsø. Da jeg sluttet på DFS, hadde jeg allerede kontakt med dykkermiljøet i HV og spurte om de hadde noen ledig stilling i dykkertjenesten. Så du kan godt si at jeg valgte HV frivillig. Med Heimevernet kan jeg fortsatt ha en fot innenfor Forsvaret, sier Kildahl, som for øvrig er HVs første kvinnelige dykker.

SØKSOPERASJONER

Dykkerne i Heimevernet tilhørte tidligere Sjøheimevernet. Da Sjøheimevernet ble nedlagt, ble det bestemt at dykkertjenesten skulle fortsette og dykkerne i HV-16 ble overført fra nedlagte sjøinnsatsstyrke Anklet til innsatsstyrke Claymore.

Det er ikke fritt frem å bli dykker i Heimevernet. Det er kun de med militær dykkeutdanning som kan bli dykker i HV dersom de har tilfredsstillende fysikk og helse.

– HV trenger dykkere siden vi har ansvaret for en rekke objekter med sjøside. For å kunne sikre disse objektene kan man ikke bare ha kontroll på land, man må også kunne ha kontroll på det som skjer på vannet og ikke minst under vannet, sier kommandersersjant Knut H. Øvrebø, som er fagleder dykk ved Heimevernets skole- og kompetansesenter (HVSKS).
Han forteller videre at HV sine dykkere først og fremst driver med søksoperasjoner.

– I blant støtter vi sivile etater på forespørsel, men for det meste driver vi med kaisøk og fartøyssøk for Forsvaret.

SAMARBEIDER MED HÆREN

Under denne øvelsen hadde HVs dykkere et samarbeid med Hærens dykkere i Ingeniørbataljonen i Brigade nord. Øvrebø, som deltok sammen med dem for å observere dette samarbeidet, mener samtreningen er en god arena for å utveksle erfaringer, lære av hverandre og legge til rette for å kunne jobbe sammen.

– Først og fremst trener vi sammen med Hærens dykkere for å bli bedre kjent. Hær-dykkerne og vi har, foruten felles grunnutdanning på dykking, det til felles at vi er små maritime kapasiteter i en større grønn organisasjon. Ingeniørdykkerne til Hæren og dykkerne til HV-16 holder til i samme området. Dette gir gode muligheter for å utveksle erfaringer og lære av hverandre, sier Øverebø.

På denne øvelsen var det mye fokus på flytting av tunge objekter under vann ved hjelp av løfteballonger.

– Dette gjør Hærens dykkere mye og er veldig flinke til det. Våre dykkere kan også dette, men grunnet fokus på våre primæroppgaver har vi ikke tid til å gjøre det like mye som Hæren. Samtreningen gir oss muligheten til å lære av hverandre. Hær-dykkerne deler av sine erfaringer med arbeidsdykking, mens vi deler våre erfaringer med søksdykking.

HAR DYKKERSAMLINGER

Øvrebø sier samarbeidet med Hærens dykkere er meget bra. Samarbeidet har utviklet seg over tid og de siste årene har de hatt flere aktiviteter sammen hvert år. I tillegg til HV-16, som prøver å trene med Hæren en gang i året, har det også vært aktiviteter sammen med HV-dykkerne i Trøndelag og på Østlandet.

– En gang i året samles alle HVs dykkere til felles dykkesamling på Haakonsvern. Vi har invitert representanter fra Hær-dykkerne dit og de har vært med for å se hvordan vi trener og bli kjent med alle lagene våre. Selv er jeg med ingeniørdykkerne på én aktivitet i året for å lære av hvordan de opererer, sier kommandersersjanten.
HVs dykkere samarbeider også med Sjøforsvarets dykkere.

– Det er et meget godt samarbeid med DFS med tanke på kurs, utarbeiding av regelverk og praktisk støtte. Vi har også en god dialog med minedykkerne.

TRENGER FLERE DYKKERE

Samarbeid med Hæren og Sjøførsvaret er også viktig fordi det er derfra Heimevernet rekrutterer sine dykkere.

– Mange er ikke klar over at HV fortsatt har dykkere etter at Sjøheimevernet ble nedlagt, men vi har operative dykkemiljø på Østlandet, Vestlandet, i Trøndelag og i Nord-Norge. Om dykkerne ikke holder til i umiddelbar nærhet av der du bor, er det fortsatt bare å vise interesse om du ønsker å bli dykker i HV. Ikke alle HVs dykkere er lokale, forklarer Øvebrø.

Også nylig tilførte Aurora Kildahl kan anbefale tjeneste som dykker i HV.

– Jeg ser så absolutt fram til flere øvelser i HV. Jeg synes det er veldig spennende og håper det blir noen oppdrag her og der. Jeg kan trygt anbefale de som har vært militære dykkere tidligere å komme til HV, sier hun.

ET ANNERLEDES OPPDRAG

Lagfører i innsatsstyrke Rype Martin Løland var på jobb da han fikk telefon fra sin militære sjef. – Du skal på grensa og støtte politiet med grensekontroll.

TEKST: Rune Haarstad FOTO: Kristian Kapelrud

Kort tid etter sto jeg på grensa til Sverige med begrenset politimyndighet og håndhevde innreise- og karantenereglene, forteller Martin som til vanlig jobber som ingeniør i 4subsea AS.

AVBRYTE DET SIVILE

– Jeg har venner som har vært med på tidligere oppdrag, nå var det min tur. Jeg var på jobb da jeg fikk oppdraget. Det første jeg måtte gjøre var å flytte rundt på prosjekter og sette andre inn i status på mine oppgaver, forteller Løland.

– I starten på et oppdrag har man ikke så mye informasjon utover hensikt og lengde. Tankene begynner derfor å rulle rundt mulige situasjoner som kan oppstå, forteller Løland videre.

– I perioden frem til man får en skikkelig ordre er det mye tanker, og det kan være vanskelig å fokusere på andre ting som jobb og privatliv. Som lagfører var det viktig å få varslet alle i laget så fort som mulig og avklare hvem som hadde mulighet til å stille når. Jeg måtte ringe rundt og koordinere med troppssjef.

PLANLEGGE DET MILITÆRE

En viktig forberedelse er å sørge for at man har det utstyret man trenger for å løse oppdraget. Til vanlig er det tildelte roller i laget for hva man har ansvaret for.

– På dette oppdraget, som var basert på frivillighet, måtte vi kombinere personell fra forskjellige lag og tropper. Da var det fint at alt materiell var pakket og klart av staben da vi ankom oppmøtested, forteller Martin.

Dette oppdraget besto i stor grad av å kontrollere og veilede i covid-19 innreise- og karantenerestriksjoner. Opplæringen besto derfor av en introduksjon i dette reglementet og mandat og restriksjoner av maktbruk.

– Det var mye informasjon og vanskelig å fordøye alt på kort tid. Det var først etter noen dager med oppdukkende situasjoner, lesing av lovdata og samtaler med politiet på telefon at vi følte at vi hadde god kontroll på reglementet, forteller lagføreren.

LØSE OPPDRAG

–Vi hadde en situasjon hvor en bil stoppet 300 meter foran vaktposten. Sjåføren gikk ut av bilen. Han så på oss og tok en telefon før han hentet noe som så ut som en rifle, før han forsvant opp i skogen. Dette er en handlemåte man fort ville ha karakterisert som truende i en øvingssammenheng. I en faktisk situasjon hvor sannsynligheten for farlige hensikter er liten, men tilstede, gjelder det å vekte fortsatt fokus på oppdraget mot egensikkerhet, forteller han.

– Vi snakket med politiet som kunne fortelle oss at bilen tilhørte lokale og ved en titt gjennom vinduet så vi tomhylser fra en hagle i baksetet, det var mest sannsynlig en jeger ute på tur.

Martin forteller at de aller fleste er veldig hyggelige når de blir stoppet på grensa. Noen er kanskje utålmodige, mens andre blir irritert av vår inngripen i deres daglige rutiner. Man lærer fort hvordan man skal ordlegge seg for å beholde roen, få de svarene man trenger og sikre gjensidig respekt.

– Vi fikk begrenset politimyndighet, det vil si kontrollere innreise- og karantenereglene på kontrollstedet. Vi skulle ikke bruke fysisk makt, med mindre det var snakk om nødverge. Våpen var tilgjengelig i bil. Uniformen ga oss mer enn nok autoritet for å løse oppgavene.

– Det har vært et annerledes oppdrag. Våpen, kart og hjelm har blitt byttet ut med outlook, trådløs printer og lovdata. Vi har fått masse tid med politiet på grensa, og det er slående hvor like vi er på mange måter. Vi snakker om hvilke støvler vi liker best, og hvor lenge det er til man blir avløst.

1

SJEF OSPREY:
Major Simen Sandum er innsatsstyrkesjef og har ansvaret for rekruttene.

2

FRA GARDEN:
Nora Evertsen trives godt i rollen som vernepliktig lagfører.

3

VAKTSOLDAT:
Rekrutt Carlos Hebbinghaus ser frem til vakt og sikring utdanningen.

PILOTPROSJEKT: VAKT & SIKRING

I høst startet Heimevernet ny rekruttskole i Vatneleiren i Rogaland. Der utdannes det vaktsoldater som skal sikre leiren, i tillegg får de tilpasset utdanning med tanke på tjeneste i HV etter førstegangstjenesten.

TEKST OG FOTO: Tore Ellingsen

Prosjektet er et pilotprosjekt for å styrke vakthold av leiren. De nye soldatene er «kortreiste» og kommer fra Agder og Rogaland.

Carlos Hebbinghaus fra Tau i Rogaland ble overrasket da han fikk innkallingen til Heimevernet.

– Jeg trodde ikke de tok inn rekrutter til førstegangstjeneste, men det ble en god overraskelse. Vi har mange erfarne og flinke befal.
– En annen ting som var overraskende er at vi bare er 33 soldater, men det gjør at vi blir godt kjent. Vi bor i en nyoppusset kaserne der det meste er på plass. Er det noe som ikke er i orden så kan vi ta det opp med befalet, så følger de opp på best mulig måte, forteller rekrutt Hebbinghaus.

Overgangen fra sivil til militær gikk relativt greit for soldaten fra Tau.

– Det var mye nytt. Jeg er vant med å stå opp tidlig. Men det med romvask og være «på» med en gang du står opp var nytt. Men ellers føler jeg overgangen gikk veldig bra. Jeg hadde forestilt meg at det skulle være hardere og kanskje litt mer fysisk krevende. Jeg trodde det skulle bli mer intensivt. Nå ble det mer rolig, men utstrakt. Vi holder på fra seks om morgenen til ni/ti på kvelden.

– Vi holder på med all slags utdanning, det trives jeg veldig bra med. Allerede i løpet av andre uken vurderer jeg seks måneder til, sier Carlos Hebbinghaus.

EN DEL AV INNSATSSTYRKEN
Den nye troppen er lagt inn under innsatsstyrke Osprey.

– Vaktstyrken er en del av Osprey, fordi innsatsstyrkene har best forutsetninger for å ivareta den kompetansehevingen som kreves akkurat nå. Soldatene får kompetanse på lik linje som Hæren, Sjøforsvaret og Luftforsvaret ville gitt dem. I tillegg gir vi dem fagkompetanse innenfor vakt og sikring og ytterligere utdanning innenfor Heimevernets tyngre våpen. HV er en av få avdelinger som nytter enkelte våpentyper og organiseringen vår medfører et større behov for enkelte fagkategorier enn det styrkeprodusentene (Hær, Sjø, Luft) produserer, sier major Simen Sandum som er sjef for innsatsstyrke Osprey og som har ansvaret for rekruttene.

SOLDATER FRA GARDEN
Distriktet hadde behov for vernepliktige lagførere som kunne følge rekruttene. Løsningen ble å rekruttere fire vernepliktige fra Hans Majestet Kongens Garde (HMKG), som nettopp var ferdige med 12 måneders førstegangstjeneste.

– Vi henvendte oss til HMKG og spurte om det var noen fra den dimitterende kontingent som kunne tenkt seg dette. Vi fikk 40 søkere. 1. Gardekompani gjorde en meget god jobb i å støtte oss i rekrutteringsprosessen. Alle fire har vært lagførere og vaktkommandører i ett av geværkompaniene. Med andre ord har de rett erfaring og ikke minst nylig oppdatert kompetanse, forteller Sandum.

Ledende menig Nora Evertsen startet sin førstegangstjeneste for ett år siden i HMKG. Nå lærer hun opp rekrutter i Heimevernet. Evertsen har ansvar for et lag med nye soldater.

– Overgangen fra et sivilt liv til et militært liv er noe jeg også gikk gjennom for ikke lenge siden. Det er gøy å hjelpe soldatene, påvirke de og bidra til at de skal kunne løse oppdrag og gå gjennom førstegangstjenesten på en best mulig måte, forteller Nora Evertsen.

Hun trives i sin nye rolle.
– Det er veldig morsomt. Jeg ser hvor mye man utvikler seg på veldig kort tid. Jeg kjenner også igjen noen av de samme følelsene som rekruttene nå opplever, siden jeg nylig selv har kjent utdanningen soldatene nå er gjennom på kroppen.

BLACK HORNET-DRONER TIL HV

Den minste farkosten Forsvaret har, tar nå soldatene i Heimevernet i bruk. Med sine 32 gram, flytid på 25 minutter og rekkevidde på 2 kilometer er dette et god verktøy for en løsningsorientert HV-soldat.

TEKST: Rune Haarstad FOTO: Simen Rudi

Den 4. november 2020 signerte Forsvarsmateriell kontrakt med FLIR Unmanned Aerial Systems. Nano-droner av typen Black Hornet 3 skal nå til Heimevernet.

– De skal etter hvert sendes ut til distriktene, slik at både områdestruktur og innsatsstyrker kan få testet dem ut i deres oppdragsløsning, forklarer sjefen på Heimevernets skole- og kompetansesenter (HVSKS) oberst Ove Ranum.

Hvordan kan den brukes i Heimevernet? Siden de er så lette og små, faller de utenfor de strenge reglene for droner i Norge. Dette er droner som alle soldater kan bruke i løsning av oppdrag med enkel opplæring.

Fra venstre: Christian Fekete, FLIR. Asbjørn Lysgård, Heimevernstaben og Diederik Kolff, Forsvarsmateriell. Foto: Forsvaret

– Vi på HVSKS skal nå se nærmere på bruken av disse dronene i Heimevernet. *Hva kreves av opplæring, og i hvilke situasjoner gir de best effekt?*

Asbjørn Lysgård fra Heimevernsstaben signerte kontrakten på vegne av Heimevernet.

– Vi skal være med å dra utviklingen fremover, spesielt innen bruk av sivil teknologi og «teknologiske-hyllevarer», forklarer Lysgård.

– Dette er ofte utstyr som koster mindre og kan tas i bruk av soldater som ikke har tid og mulighet til å øve i ukesvis på å bli gode på systemet.

– Både feltvogner, nytt radiosamband og nå droner er alle tre eksempler på dette.

NORSK TEKNOLOGI-EVENTYR

– Black Hornet er perfekt for små enheter som er ute og løser oppdrag. Med denne kan et infanterilag sjekke hva som ligger over åskammen eller på andre siden av svingen. Det gjør at man unngår å gå rett inn i et bakhold, sier Jens Aalerud fra FLIR Unmanned Aerial Systems til Forsvarets Forum.

Black Hornet er et lite norsk droneeventyr som har vokst seg stort internasjonalt. Prox Dynamics ble i 2016 solgt til det amerikanske selskapet FLIR Systems. Men fortsatt utvikles og produseres dronene på Eggemoen utenfor Hønefoss.

– Vi har solgt til 32 land allerede. Det er stort sett NATO- og partnerland. Vi forholder oss til de norske eksportreglene for forsvarsindustri. Bare i fjor ble det produsert over 4000 droner. Totalt er vi oppe i det dobbelte, forklarer Aalerud.

VELEGNET FOR URBANE OPERASJONER

Dette er utstyr som soldaten skal kunne bruke i en stresset situasjon der hun eller han gjerne er kald, våt, med høy puls, adrenalin og andre utfordringer.

– Det jeg kan si er at dronene er velegnet for urbane operasjoner. Det handler om egensikring og rekognosering. Systemet er lett å ha med seg og veldig brukervennlig. Jeg tror dette blir en kjemperessurs, uttalte Anders Ystmark, hovedinstruktør UAS ved Hærens våpenskole, da systemet først kom til Forsvaret.

BEVEGELIGE OG OPPDUKKENDE MÅL

Flere av Heimevernets distrikter har fått elektronisk målmateriell som gir nye og mer realistiske mål å skyte på under trening.

TEKST: Tore Ellingsen FOTO: HVSKS

Du ligger på standplass, du er ekstra skjerpet og vet at det snart skjer noe. Plutselig dukker det opp en bevegelig blink på skytebanen. Du skyter.

Noen distrikter har nå elektronisk målmateriell på skytebanene. Bidrar det moderne utstyret til at områdetreningene blir bedre?

– Jeg tror at moderne elektronisk målmateriell er en forutsetning for å kunne gjennomføre skyteutdanning, slik at Heimevernet kan stille relevante styrker tilpasset sine oppdrag. Vi vil få bedre muligheter for en objektiv og rask evaluering av skyteutdanningen. Soldatene slipper å løpe 300 meter for å klistre skiver, så tid vil spares. Kvaliteten vil øke gjennom mer realistisk trening, forteller major Johannes Hobæk som er utviklingsoffiser ved Heimevernets skole- og kompetansesenter på Dombås.

Han har vært sentral i prosjektet som har utstyrt Agder og Rogaland heimevernsdistrikt 08, Bergenhus heimevernsdistrikt 09, Sør-Hålogaland heimevernsdistrikt 14 og Nord-Hålogaland heimevernsdistrikt 16 med mobilt målmateriell med selvanvisere og oppdukkende mål fra Saab Training Systems AB. I tillegg har to skytefelt på Leksdal og Hengsvann fått en mer omfattende skytefeltpakke med alt fra oppdukkende mål til bevegelige stridsvognmål.

BEVEGELIGE MÅL

I dag skyter soldatene på stillestående mål som er synlige hele tiden. Med det nye systemet vil man kunne trene på både bevegelige og oppdukkende mål. Det vil også gi muligheter for et mye mer fleksibelt treningskonsept på skytebanene, da man kan flytte disse forskjellige målene rundt etter behov.

– Mange av Heimevernets skytefelt har ikke tilstrekkelig målmateriell. Forsvarets skytefelt som Heimevernet benytter har hatt sporadisk og usammenhengende investeringer de siste 20 til 25 år. I enkelte skytefelt er det ikke foretatt noen form for planlagte investeringer, mens i andre felt har Forsvarsbygg pågående prosjekter med tanke på utbygging og oppgradering, forteller major Hobæk.

ENKEL OPPLÆRING

HVs nye system kan brukes både på sivile skytebaner, i Forsvarets skyte- og øvingsfelt samt feltskytebaner. Det er lett å bruke med et opplæringskurs på to til tre dager for alle systemer. I tillegg er det i samsvar med Heimevernets treningskonsept, der lokal trening fortsatt er bærende for hoveddelen av organisasjonen. Med tanke på opplæring, drift og vedlikehold er det en fordel at distriktene har det samme systemet. I år har fire distrikter og to skytefelt fått oppdatering.

– Dessverre er vi ikke i nærheten av å dekke behovet for målmateriell til Heimevernet. Budsjettet ble kuttet gjentatte ganger på prosjektet, men vi har fått på plass en rammeavtale slik at vi i fremtiden kan kjøpe inn flere systemer, avslutter Johannes Hobæk.

MATERIELLET I TO PAKKER

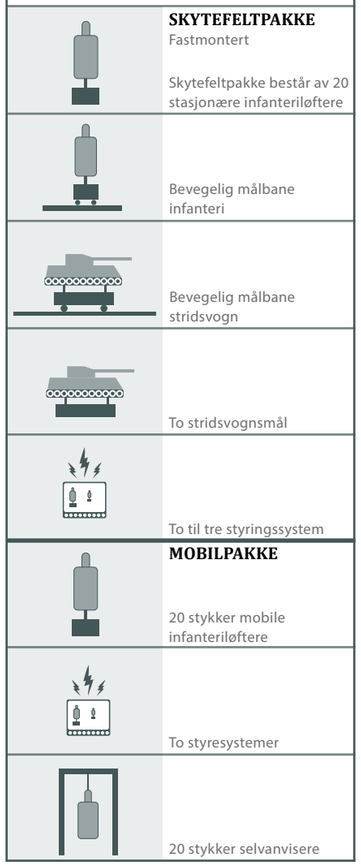

1

1

REGISTRERING:
Systemet består av en monitor og et system for nøyaktig treffregistrering til skytter på faktisk treffpunkt.

2

BEVEGELIG MÅL:
Skinnesystem, infanterimål på en bevegelig platform, treffsensor og batteri.

3

INFANTERIMÅL:
Infanteriløfter, inkludert treffsensor, batteri og målplate.

4

STRIDSVOGN:
Systemet består av en løfter, målskive, treffsensor og batteri.

5

STYRINGSSYSTEM:
Portabelt kontrollsystem for styring av infanterimål, stridsvognsmål og bevegelige mål.

2

3

4

5

FØLG OSS PÅ SOSIALE MEDIER

HEIMEVERNET